

ONOMASTIČKA GRAĐA SREDNJIH POLJICA U ZNANSTVENOJ LITERaturi

Juginović, Božena

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Split / Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:172:620169>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-06**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of humanities and social sciences](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**ONOMASTIČKA GRAĐA SREDNJIH POLJICA U
ZNANSTVENOJ LITERATURI**

Božena Juginović

SPLIT, 2020.

Odsjek za Hrvatski jezik i književnost

Hrvatski jezik i književnost

Leksikologija i onomastika

**ONOMASTIČKA GRAĐA SREDNJIH POLJICA U
ZNAKSTVENOJ LITERATURI**

Studentica: Božena Juginović

Mentorica: dr. sc. Katarina Lozić Knezović, izv. prof.

Split, 2020. godine

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Povijesni pregled Poljica.....	2
2.1. Srednja Poljica.....	5
3. Srednja Poljica u znanstvenoj literaturi	6
4. Onomastička građa.....	20
4.1. Popis toponima	20
4.2. Popis antroponima	59
5. Zaključak.....	64
6. Literatura.....	65
7. Sažetak	68
8. Summary	69

1. Uvod

Poljička je Republika poznata kao neiscrpan, a većinom i neistražen izvor kulturne i povijesne baštine. Obiluje narodnim legendama, običajima, nošnjama, pjesmama i plesovima, autohtonim jelima poput soparnika, a ponajviše se ističe njezin zakon, odnosno Poljički statut koji su Poljičani sastavili i držali ga se dok je bilo Republike. U ovom su se radu istraživali onimi, prvenstveno toponimi, ali i antroponimi Srednjih Poljica. Istraživanje je, dakle, ograničeno na područje koje čini većinski dio Poljica, a obuhvaća 13 sela: Sitno Donje, Sitno Gornje, Dubravu, Srinjine, Tugare, Gata, Čišla, Ostrvicu, Zvečanje, Smolonje, Kostanje, Seoca i Podgrađe.

Cilj je ovog rada objediniti onomastičku građu Srednjih Poljica pronađenu u znanstvenoj literaturi na način na koji do sada nije objedinjena. Od znanstvene literature korištene su povijesne knjige, članci te župni godišnjaci. Literatura uključuje onime čitavih Poljica, a u ovom su radu izdvojeni samo oni koji pripadaju Srednjim Poljicima. Rad se sastoji od povijesnog prikaza Poljica, od osnutka do propasti Poljičke Republike, s naglaskom na važnije povijesne događaje i utjecaje različitih kultura i jezika. Ukratko su prikazani autori s opisom važnijih dijela koja su pridonijela očuvanju poljičke povijesti te ulomci iz djela koji sadrže onime. Nakon navedene građe onimi su abecedno popisani te odvojeni u dvije skupine: toponime i antroponime s opisom i podatkom o literaturi. Sveukupno je izdvojeno i opisano 844 toponima i 105 antroponima. Izdvojena građa otvara prostor za daljnja istraživanja poljičkih naselja od kojih brojna do danas u literaturi još nisu toponomastički obrađena.

2. Povijesni pregled Poljica

Za početak i osnutak Poljica vezana je legenda, odnosno narodna predaja o trima sinovima hrvatskog kralja Miroslava o kojoj govore Tulio Erber (2010: 19), Andre Jutronić (1963: 40), Stipe Kaštelan (1940: 12), Mate Kuvačić-Ižepa (2002: 14), Ante Laušić (1991: 27), Alfons Pavich (1903: 1), Ivan Pivčević (1921: 4) i mnogi drugi autori. Godine 949., nakon kneževe smrti, njegovi sinovi Tješimir, Krešimir i Elem pobjegli su iz Bosne nastanivši se u današnjoj Ostrvici kod izvora Pokornik i u Zvečanjama. Njihovi potomci, odnosno plemena Tješimirovići, Krešimirovići ili Kremeničani i Elemovići ili Limići zaposjeli su područje Poljica. Limići su naselili područje Zagorskih Poljica ili drugim riječima od Dugopolja do Radobilja. Krešimirovići su se nastanili u Dubravi, a raširili su se od Žrnovnice na zapadu do Graca u Gatima na istoku. Tješimirovići su zauzeli posjede od Graca u Gatima do Zadvarja, odnosno do Gubavice. Dok se prethodno navedeni autori u većini napisanog podudaraju, Stipe Kaštelan (1940: 12) spominje sva tri sina, ali ne spominje pleme Krešimirovića, već kaže kako su Tješimirovići zauzeli područje od Gubavice ispod Zadvarja, preko Graca do izvora Žrnovnice, nastanivši se u Dubravi, a da su Elemovići nastanili Gornja Poljica od Dugopolja do Radobilja s kulom u Srijanima.

Godine 1015. osnovala se poljička župa-općina¹ zbog prodiranja Splićana i njihovih zahtijevanja feudalnih posjeda u poljičkim selima. Slobodna i autonomna postojala je sve do 1807. kada joj je jedinstvo i slobodu narušila francuska vlast (Laušić, 1991: 13). U to je doba sastav hrvatske države bio organiziran u županije, a Poljica su pripadala Primorskoj županiji kojoj je sjedište bilo u Klisu, dok im je na čelu bio plemić kojeg bi odabrao kralj. Nakon što su narodni kraljevi izumrli, Poljica su vidjela priliku te suse iz župe pretvorila u slobodnu knežiju. Prema tome, Poljica su poznata kao Poljička župa, općina, kneževina ili knežija, provincija² a najkasnije i republika³. Podijeljena su u 12 katuna nazvanih još i satnijom, selom i malom knežijom, a njihovi vladari bili su katunari nazivani još i seoskim ili malim kneževima, dok je upravu činio Poljički Stol ili Banak, sastavljen od Velikog kneza, tri suca i vojvode (Kaštelan 1940: 52). Marušić (1990: 25) navodi kako se Poljički stol sastajao zajedno s ostalim Poljičanima svake godine 23. travnja, na blagdan sv. Jure na već spomenutom brdu Gradac gdje se održavala misa, a kasnije se silazilo u Podgradac na biranje novih članova. Na

¹Kaštelan (1940: 28) navodi da je oko 1015. godine osnovana „hrvatska županija“ te da se spominje u više dokumenata.

² Termin „provincija“ spominje Stipe Kaštelan u djelu *Povijesni ulomci iz bivše slobodne općine – republike Poljica* (1940).

³ Laušić (1991: 13) kaže da je pojam „republika“ prvi naveo Alberto Fortis u putopisu *Viaggio in Dalmazia*.

takvim su se sastancima iznosili i zakoni koje su predlagali svi Poljičani, a kasnije bi ih se upisalo u Poljički statut. Glavna uloga župe-općine bila je da djeluje kao „jamac-garant, moćni čuvar, za agrarno doba najvažnije slobode svakog pojedinog sela: slobode raspolaganja zemljom!“ (Marušić, 1990: 26).

Poljička je zajednica bila sazdana od više različitih dijelova, od dominantnih didića i ugričića do vlaha, pučana i kmetića (Pera, 1988: 29). Njima Kaštelan (1940:49) dodaje i „sužnje“ čiji je status još za vrijeme ratovanja i prije sastavljanja statuta prešao iz robova u kmetove. Budući da su u Poljicima prevladale vinova loza i maslina i druge voćke, kmetići koji su se bavili uzgojem žitarica pretvorili su se u kolone⁴ tj. težake (Pera, 1988: 172). Starosjedioci didići, odnosno potomci kralja Miroslava, živjeli su u bratstvu i duhovnom miru, a prvo im je boravište bilo u Ostrvici⁵ i u Gatima (Pera, 1988: 23-27). Kaštelan (1940: 30-31) govori o doseljenu ugričića, tj. ugarskih plemića koje su didići dobro prihvatili. Didići su pretežno bili nastanjeni u Gornjim i dijelu Srednjih Poljica, a imali su zajedničku didovinu. Donja Poljica⁶ te sela Tugare i Srinjine iz Srednjih Poljica bila su nastanjena većinom od ugričića i nisu imali pravo na didovinu, premda su im po njihovu dolasku didići dali neke posjede (Kaštelan, 1940:49). O didićima Kaštelan (1940: 37) pak zaključuje da nema sumnje da su didići bili Hrvati kraljevskog roda, budući da su bili potomci kralja Miroslava. Ugričići su također potomci dvojice plemića koji su stigli u Poljica nakon što su postojala kao župa-općina. Juraj Rajčić i Juraj Dražojević, porijeklom iz ugarskog dijela Hrvatske, svojim sudolaskom stvorili dvojako plemstvo u Poljicima: starije Didiće i nove Ugričiće⁷, nazivane Vlastelom⁸ (Kaštelan, 1940: 45). Vlasima se zovu potomci Ilira koji su slavenizirani, ali su pokušavali zadržati grčki jezik (Pera, 1988: 133). Pučani su uglavnom bili slični plemićima, samo što nisu birani u Poljički stol (Kaštelan, 1940: 47). Zbog toga što nisu mogli biti članovi Stola, nazivani su siromasima, iako nisu bili siromašni. Iz istog razloga nisu mogli sudjelovati u vojnim napadima (Pera, 1988: 145-146). Zajednicu poljičkih pučana karakterizirala je egalitarnost, tj. jednakost muškarca i žene u gotovo svim životnim područjima (Pera, 1988: 137).

⁴U *Poljičkom zborniku III* (1978: 65) u poglavlju koje se odnosi na klasne odnose u posljednji tristo godina postojanja poljičke župe-općine Marušić navodi da su se u vrijeme vladavine Turaka zavisni kmetovi pretvorili „u kolone“, a zakoni koji su bili upereni protiv zavisnih kmetova obrisali iz Statuta.

⁵Selo Ostrvica spominje se i u legendi o trima sinovima kneza Miroslava.

⁶Kaštelan (1940: 50) kaže da je vlastele najviše bilo u selima Dubravi, Tugarima, Jesenicama, te da se jedino obitelj Pavić preselila u Srijane, odnosno Gornja Poljica.

⁷Nazivani su ugričići zbog toga što su poštivali zakone ugarskog kralja dok didići nisu jer su imali svoj statut (Pera, 1988: 46).

⁸Razliku dvojakog plemstva priznala je Austrija te Mleci koji su didiće nazivali „patrimoniali, patrimoniales, a vlastelu nobili, nobili huomini, zentil huomini, nobiles“ (Kaštelan, 1940: 51).

Sukobi između Splita i Poljica neprekidno su trajali. Neki povjesničari smatraju da su bili uzrokovani etničkom⁹ razlikom, dok drugi tvrde da je tu riječ bila o gospodarskim uzrocima koji su potaknuli osnivanje općine-župe, dakle, očuvanje feudalnih posjeda. Veliku ulogu u tim sukobima imali su omiški knezovi Kačići podrijetlom iz Poljica koji su pokušavali osvojiti područja do Dubrovnika i Kotora, sukobljavali se sa Splitsanima pa i izazvali kamenovanje splitskog nadbiskupa Arnira 1180. godine u Dubravi. Kao gusari su napadali otoke Hvar i Brač, a zaustavljali su i križare na njihovim pohodima. Godine 1287. su mletačkim pohodom svrgnuti s vlasti, a bribirski¹⁰ knezovi Šubići zaposjeli su omišku tvrđavu (Kuvačić, 2011: 10).

Zahvaljujući položaju na kojem su se Poljica nalazila, brojni su utjecaji vidljivi kako u nematerijalnoj tako i u materijalnoj baštini. Utjecaj grčke kulture i jezika nastupio je još prije dolaska rimskih okupatora, u 6.st. pr. Kr. kada su Grci na Visu osnovali koloniju, a kasnije i trgovačka središta na obali – Trogir i Stobreč. Stopivši se s Ilirima, prenijeli su im i jezik čiji su dokazi ostali u Mosorskim toponimima (Pera, 1988: 34). Rimljani su stigli kasnije, a najvredniji spomenici o Ilirima u Poljicima datiraju iz tog doba. Pera (1988: 35) navodi da su se trima ilirskim plemenima središta nalazila u Srednjim Poljicima. Onestini su bili nastanjeni u Gatima, Narestini u Tugarama, dok su Pituntini bili u Srinjinama. Nadalje navodi dvije granice (kamene međe). Prva je između Onestina i Narestina, a nalazi se u Krugu-Jesenicama na vrhu brežuljka Grebena, dok je druga između Pituntina i Narestina nađena u Krču u Dubravi, sjeverozapadno o crkve sv. Luke. Neka su rimska nalazišta i u Primorskim Poljicima poput starokršćanske bazilike u Sumpetru, ali i u Srednjim Poljicima u Gatima, gdje je pronađena ranokršćanska crkva ispod groblja crkve sv. Ciprijana (Pera: 1988: 35). Oko godine 614. Slaveni naseljavaju Poljica, točnije naselja Strožanac i Srinjine, a kasnije se šire do drugih „pučkih kotara“ (Pera, 1988: 37). Novonaseljene Slavene napadali su i pljačkali Romani s otoka, pa je hrvatski knez dao organizirati stražu na obali prema čemu je Strožanac i dobio ime (Pera, 1988: 38). Antonija Zaradija-Kiš (1995: 197) piše o kultu sv. Klementa koji su u Poljica unijela slavenska braća Ćiril i Metod te kaže da je „prijenos moći sv. Klementa pape iz Hersona u Rim znatno pridonio učvršćivanju i priznavanju, kako političkog tako i prosvjetiteljskog rada Sv. Braće, te predstavlja nepobitan doprinos razvoju europske kulturne tradicije koja se iz Rima proširila na hrvatsko tlo“. Dokaz srednjovjekovne slavenske misije pokršćavanja nalazi se u selu Srednjih Poljica, u Sitnom Gornjem. To je crkva sv.

⁹Sukob dvaju naroda i dviju različitih kultura: hrvatske iz Poljica i romanske iz Splita (Kuvačić, 2011: 9).

¹⁰ Među jedanaest županija Tomašić (1918: 78/79) nabroja Bribirsku županiju, a citira ga Laušić (1989: 24).

Klementa, vjerojato najstarija u kraju (Zaradija, 1988: 36). Kasnije su se Poljica našla pod ugarskim, mletačkim i turskim vrhovništvom, no uvijek su opstajala samostalna i slobodnija sa svojim unutarnjim zakonom. Naime, Poljica su se 1444. godine svojevolumeno predala Veneciji te time osigurala njezinu pomoć koju su iskoristili za vrijeme Turskih prodora (Pera, 1988: 64-65). Sućeska (1970: 80) kaže da je sačuvano nekoliko stotina turskih tekstova koji dokazuju status Poljica te njihov odnos s Osmanlijama. Nadalje navodi da je Župa Poljica spaljena pod tursku vlast 1540. godine, a opstala je kao slobodni feudalni posjed, odnosno specifična vrsta carskog hasa. Poljičani su imali status filurdžija (vlaha) te su funkcionirali kao autonomna zajednica, a krivične i druge presude donosili su upravo organi domaće samouprave. Najvažniju ulogu imali su knezovi,¹¹ tj. dvanaest katunarana čelu s velikim knezom iznad kojeg je bio vojvoda. Godine 1806. po dolasku Francuza u Dalmaciju Poljičani su se ponadali da će im vratiti stare povlastice i dopustiti im unutarnje samoupravljanje, no Francuzi su samo htjeli iskoristiti Poljičane za ratovanje, ne samo u Dalmaciji nego i šire (Pera, 1988: 104). Godine 1807. na dalmatinsku su obalu stigli i Rusi koji su se s Poljičanima borili protiv Francuza (Pera, 1988: 106). Francuzi su pobijedili, zauzeli Omiš, a Poljičane izjednačili s ostalim Dalmatincima ukinuvši im samoupravu i ostale privilegije (Pera, 1988: 107).

Danas se Poljička Republika uglavnom shvaća kao povijesni pojam. Poljička sela razdijelila su se između tri veća dalmatinska grada: Splita, Sinja i Omiša. Nastojanje da se poljička općina obnovi rezultiralo je neuspjehom¹², ali ponosni Poljičani drže se zajedno i prenose kulturu i jezik s koljena na koljeno.

2.1. Srednja Poljica

Srednja Poljica središte su ondašnje Poljičke republike, a da bi se geografski odredile granice potrebno je imenovati djelove planine Mosora kao središta i uporišta Poljica. Frane Mihanović (1995: 57) piše kako se Mosor sastoji od tri planinske kose: „s Makirinom, Sridivicom i Vršinom – Perunom. (...) Makirina s Oćurom i Sridivica „izrasle“ su u Srednjim Poljicima, dok se Vršina s Perunom i Mošnjicom proteže uz more“. Mihanović (1995: 67) ih također određuje kao najnaseljeniji dio Poljica. Mikroregiju Srednjih Poljica Pera (1988: 115)

¹¹ Kneževska je funkcija obično prelazila s oca na sina (Sućeska, 1970: 84).

¹² O tome više govori Frane Mihanović u djelu *ZLA sudbina Poljica* (1998).

smatra najdužom i to od gotovo 30 km, a karakterizira je mediteranska klima uz kakvu uspijevaju maslina i loza.

3. Srednja Poljica u znanstvenoj literaturi

O Poljicima, odnosno Srednjim Poljicima i njihovoj onomastičkoj građi najviše saznajemo iz povijesnih knjiga i godišnjaka, odnosno zbornika poljičkog dekanata. Autori ovakvih radova uglavnom su rodom Poljičani, a većina su svećenici i župnici poljičkih sela. Niže se navode autori konzultirane literature s djelima u kojima je zabilježena onomastička građa Poljica.

Frano Ivanišević, rodom iz Jesenica, bio je etnograf te župnik u Vranjicu, Solinu i Jesenicama, odakle je rodom. Njegova djela odnose se na pitanja gospodarstva, društva, prosvjete i politike. Listovi koje je pokrenuo i uređivao su *Pučki list*, *Zadrugar*, *Pučke novine*, *Pučka prosvjeta*. Djelo kojim je najviše pridonio etnografskim izvorima o životu i tradicijskoj kulturi pa i očuvanju onomastičke građe je monografija *Poljica: narodni život i običaji* koja se odnosi na razdoblje prijelaza iz 19. u 20. stoljeće. Ivanišević (1987: 4) navodi da je u Poljicima bilo 16 župa, odnosno 20 sela, od kojih je 9 činilo *sridnja Poljica*, a to su prema istoku: Srinjine, Sitno, Dubrava, Tugare, Gata, Ostrvica, Zvečanje, Kostanje i Podgrađe. Svako je selo, odnosno katun imalo svoje komšiluke. Tako i Ivanišević (1987: 6) broji da Srinjine ima „Drače, Mužiniće, Bečiće, 'Umac, Čvrčiće“, Sitno dijeli na „Gornje Sitno, Sirotković, Višak, Jasenovo, Donje Sitno, Gajine, Stupine dvori“, dok u Tugarama broji „Čažin dolac, 'Ume, Rašnik, Osič, Zastinje, Naklice, Truši“. Dubravu dijeli na Gornju i Donju Dubravu i Rašnik, a u Gatima broji „Varoš, Čoviće, Poselje, Skočibue i Čičla“. Na Ostrvici su „Šaškorovići, Dragičevići, Prvenčići, Slidinje, Radevenjići, Kovačevići, Alfirevići, Kreatovići“, u Zvečanjama „Smolonje, Stanići, Gračina, Paukići, Martići, Brdine, Nugorje, Gornje selo“, a u Kostanjama „Marasovići, Podstinan, Sridasela, Tičinovići, Šimunovići, Juričevići, Podbilon, Seoca“ i u Podgrađu „Škaričići, Katušići, Bratići, Bašići, Milavići, Marušići, Jerčići“. Nakon raspada Poljičke kneževine sela su pripala većem gradu, odnosno općini pa tako Ivanišević (1987: 6) navodi da su iz Srednjih Poljica Sitno i Srinjine pripali Splitu, a Tugare, Dubrava, Gata, Ostrvica, Zvečanje, Kostanje i Podgrađe Omišu. Ivanišević (1987: 3-4) opisuje detaljno put do svakog sela, pa tako putem od Podstrane do Srinjina spominje i toponime Kamenovo podno Peruna, Vilar, Bačevci kraj Matešanovi' kuća, te navodi da za prelazak iz Srednjih u Gornja Poljica treba prijeći preko Ljutoga kamena.

Nabraja i granice s unutrašnje strane rubnih sela Poljica, pa navodi neke toponime iz Srednjih. U Srinjinama bilježi Mečice, most na Žrnovnici i Pogreb, u Sitnom Crpalo, Mijanović mlinice, Bašić mlinice, Dvori, Vrilo rike, Ošlji rt, Sèdrenik, Peć u Krivican, Kutišja, Kunjevod ili Mijanovića Drinovac, Veliki Trnovac, Trteljica kamenica, Jezerine, Podlupeže i Obišeni dub, u Podgrađu most na Blatu, Lìse, Mòstinje, Uramovac, Gubavica, polje Perućica, Ledinovac, most na Stupan i Trstenik, u Kostanjama Grùm ili Pećina, Vozišće, Čadila, Duga meja, Slàpavica, Tadulj, Posedrenik, Studenci, Oblačnik, Pod mala blaca i Brig. U Zvečanjama bilježi toponime Straljivica, Kućac i Ormanja, a u Ostrvici toponime Radelj, Oše, Rât, Blàta, Biovo i Ivankovica (Ivanišević, 1987: 4). Ivanišević (1987: 14) zapisuje i druge zanimljive detalje uz koje nalazimo toponime, poput postojanja kamenog ugljena u blizini Dubrave, odnosno *garbuna* na mjestima Mali brig, Pod vučićin, Donji brig te Podan Bašića-briga.

Ivanišević je (1987: 8) uložio veliki trud kako bi prikupio imena glavica u čitavim Poljicima, a u Srednjima navodi ovako:

U odutu Srinjina u sridnjin Poljicin: Vršina i Perun; u Tugarin: Rudine, Ljubiš, Kúmovo, Koline, Rìnje, Babljača, Orlove stine; u Sitnomu: Kunjevod (kune prolaze), Oštri 'umac, Kaćevak (kaćunka trava na njoj), Pločice, Javorska (puno javorine), Kàbâ, Mukveni, Ljubljan, Šipača, Ljuti kamen, Drinovac, Kolač, Majstirine, Nakresin, Gradac, Sridivica; u Dubravi: Ljubirina, Ljuti kamen, Vr' Puleševe, Lukaje, Vr' Križa, Orlina, Gorica, Makirina, Ljubiš, Gradina, Debele ploče; u Gatin: Osovo, Rastovača, Velivrja, Trpoščik, Bagatova doca, Vilenjača (vile nose vodu, u podne ni kapi, a u jutru i večer dosta), Kosmača (kosila se trava), Zabilu, Vela ledina, Kačevica, Sveti Jura, Kupinovac (kupina reste), Križić, Kotorac, Pasja jama, Ploče, Grâdac, Pròsik, Ilinac; u Ostrvici i Čičlin: Orišac, Rašeljka, Pilića kuk, Strâna, Prilip (tica prilipak savije gnjizdo), Bâba; u Zvečanju: Líšnica (liše glatke ploče), Stàza, Visoka, Ormanja, Straljivica, Kućac, Spile, Gračina; u Kostanju: 'Umac, Oštro, Plâna, Čavlinov kuk, Revnja (rebovi se vadili na krčevini), Golo brdo, Obradovac, Podstimanj, Visoka glavica, Komorna, Pauza mala i velika, Botajna, Pločice, Zelenikovac, Dràga, Žukovača, Bunarovo brdo, Palitkovica, Općeno brdo, Zabrdalje, Marasovića ploča, Dragičin kuk, Vitòraj (veliki vitar udara), Pâče brdo, Babini kuci, Vučiji kuci, Stànina (ajduci stanovali), Veliki kuk, Voloder (lupeži krali i derali vole); u Podgrađu: Grâdac (gradina, i danas ostaci), Plâna (opružilo se u dugo), Debelo brdo, Veliki kùk, Vladićevića kuk, Vručiško brdo, Làsca (slaz, kuda se salazilo k rici za napojišće), Mòstinje, Brzovića brdo, Visoko brdo, Kljenovo brdo, Gubavica.

Jednako tako Ivanišević je (1987: 14-19) popisao i potoke, bunare, jame, šume i zemlje. Za potoke broji:

U Gatini: Ilinac; u Zvečanju i Ostrvici: Potok; u Kostanju: Sedra potok, Vrioc, Širija, Vrutak, Studenci, koji se sliju u Cetinu; u Tugarin: ovi potoci sliju se u Žrnovnicu: Niz luku, Radave, Ispod 'umova, a ovi na istok u Cetinu: Niz Batin dolac, Niza sinokošac, Semljin, Ispod bilja, Gajine, Krabanj, Brnistrovac, Vodice, Rasovo; u Dubravi: Smoovo, utiče pod Gradac u riku Cetinu; u Srinjinu: Potok, Glamočine, Zadolac sliju se u Veliki potok i u Žrnovnicu; u Sitnomu: Novačine, Komornik, Zagrađe, sliju se u Žrnovnicu

Od bunara razlikuje:

U Srinjinu: Mlijak, Vela voda, Brisnik, Šušnik, Potok, Drača; u Sitnomu: Komornik, Brižina, Vrilo, Vilar, Kamenice, Močice, Stipanjdolac, Novačine, Dašćice, Krmac, Slâp, Pavičić, Sita, Vršak, Vodice, Dobrilj, Sedrenik, Studinčina, Pàsika; u Dubravi: Nèmira, Vrilo, Mačja voda, Lokanjak, Tusta stina, Bađina-Puleševa, Lùkaje, Dibić, Vališće; u Tugarin: Zvirinjak, Kvasanj, Pod Krastanj-dolac, Vodica, Sridovica, Semeljin, Polača, Sinokoša, Majčin, Lučin, Lokvica, Vezika, Bùnje, Lokvanjak, Račiska, Poduman, Duboka, Slavić, Bakin dolac, Krábanj; u Gatini: Pod Sv. Rokon, Otimlje, Na Brusu, Vodica, Vela studena, Mala studena, Mala Dûba; u Ostrvici i Čičlin: 'Umac, Kraljevac, Drinjak, Dražulja, Ukrižic, Pokornik, Na bunaru; u Zvečanju: Cetina, Stanića vrilo, Nèpitve; u Kostanju: Šèldan-voda, Sèdra, Raspanjik, Širija, Studenac, Skok, Vrùtak, Pribinja; kolovaje (oveći bunari): Vladanovića, Gojsalića, Pupačića, Mindelevića, Široka kolovaja, Mramor, Dragoševića, Mala blaca, Oblačnik; u Podgrađu: Otočac, Komorčica, Virić, Studenac.

Nabraja jame iz Sitnoga, Podgrađa, Kostanja, Ostrvice, Dubrave, Srinjina i Tugara:

Po vrvu Mosora i s ovu stranu od Sitnoga na'odu se ove jametine: Crnica, Mukvéna, Snižnica, Mala Crnica, Ledenica, Plišivac, Zlataruša, Gálja (nepristupna), Kozomor (neulazna), Za pišćetin, Vitrina (brez dna), Jamodolina, Medovina (u njon voda). Još su i ove jame u Poljicin: Kovačica i Mârina jama u Podgrađu; Vitoraj, Mačkova, Pasja jama, Bârzinovca, Novakulja i Golubinka u Kostanju; Duboka i Pasja jama u Ostrvici; Biskupova skrinja, Lošića, Pasja jama, Jezera u Kuti i Za jasenkon (ne vidi in se dna) u Dubravi; Zemljuša i Grgatuša u Srinjinu; Jamina u Mošćici u Tugarin;

O pećina i špilja zapisuje ove:

U Sitnomu: Na Poljičinan, Podljuvač, Drinj, Šuplja pećina, Jazbova bunja, Krmac, Polugaša, Podspile; u Srinjinu: Rùtine; u Dubravi: Svetinja Junjčićeva; u Tugarin: Pećina više Sv. Kate; (...) u Gatini: Štrbina, Kotórac, Zakatince, Ploče, Prósik, Čaćinac; (...) u Ostrvici: Pazijatva;

u Zvečanju: U stazi, Ormanja; u Kostanju: U Tržinan, Na Mustapinu docu; u Podgrađu: Tavnice-spiline;

Pri popisu šuma za neke bilježi i motivaciju imena:

U Tugarin: Gaj Juriša, Ograda Novakovića, Mošnjice; u Srinjinu: Kravar, Krčmišće; u Sitnomu: Prisika, Babina pasika, Pod korito, Kalina ili Za'um, Uzinska kosa, Galjska i Podarlice; u Dubravi: Boca doca, Opuće, Koljevrat (vuk zakla' ovce, kolje vrat), Vr' Ostrog, Čučala (ravna ploča, valja čućnuti za proći), Ovčija staza, Veliki Poratak, Crljeni klanac, Kumovo kolinca (kum kumu pribija kolina i zakopa' ga, vidu se i danas obzide greba), Vr' Lokanjka, Purtuša, Mačja voda, Duboki dolac, Jakova doci, Smoovo; u Gatin: Biliševo, Krūzi, Komorika, Gaj, Kobiljaca; u Ostrvici: Pazijatva, Biovo, Ivankovica; u Zvečanju: Visoka, Lišnica; u Kostanju: Ljut, Ràputina (raput trava), Osolje (u osinu), Stinice, Podbaba, Jeluša (od jelovine), Stranice, Paljena glavica, Knez-brig (general Marmont god. 1814 pasa' na njemu svoga konja, darova' tu šumicu knezu poljiškon za pašu), Pokanje brdo, Marasovića brig; u Podgrađu: Ljut i Šćadin.

Svako selo ima svoje obradive površine, a Ivanišević broji sljedeće:

U Sitnomu: Vilar, Njivetina, Obala, Višak, Jasenovo, Sridivica, Pod vidro, Gabrovac, Duplina, Rudine, Dubanice, Gajine, Zagrađe, Poličine, Kalina, Smoljane, Mokrice, Sirotkovići, Dračevica; u Srinjinu: Blatine, Koludrice, Starine, Moča, Podobljče, Brisnik, Ispod vele vode, Bìlaje, Glamočine, Zgon, Vrančićeve kuće, Krč, Privor, Kravar, Marasova ledina, Vele njive, Obale, Strane, Pronda, Meštrova, Drača; u Dubravi: Kozjik, Bunje, Križic, Sinokoše, Koćuš, Starine, Lužnik, Oko Vališća, Vinišće, Goričica, Blata; u Tugarin: Stojska, Kod Sv. Nikole, Račiško polje, Krabanj, Veliki 'umac, Ràdave, Semeljlin, Dobrljača, Prodole, Pišćevača, Težine, Pročelak, Podbilje, Ljušine, Kruglica, Otošca; u Gatin: Rašeljka (gora rašeljka), Mrcinjak, Orijovica, Plâsa, Zarašće, Zaograda, Podvornica, Čevo, Potkraje, Vodica, Smoovo, Mòče, Kozjik; u Ostrvici: Dočina (dolac), Naplov (nasutak), Brnistrovac (od brnistre), Glavica, Doca, Ograda, Podvornice, Glavičine, Ulišćina, Pod kulina, Križic, Strana, Dūže; u Zvečanju: Strana, Uz doca, Bobovac, Oklaj, Brdine, Podvornice, Ponori, Veliki dól; u Kostanju: Marasović, Krupnica, Pošnja doca, Vruci (vrutak vode), Rusovac, Podvornice, Dôca, Poljine, Sladovića podvornica, Valentinova podvornica, Mòča (močvarno), Laptić, Studenci, Selašca; u Podgrađu: Lúka, Mūrava, Komorčica, Podvornice, Glavičine, Doci i Kilovica.

Sličan popis tugarških toponima sastavio je župnik Jozo Marendić uz pomoć župljana u publikaciji *Poljica: Godišnjak poljičkog dekanata* (1985: 97):

Batin dolac, Bila, Bilan, Bila mala, Bila velika, Blatine (i kao hidronim), Blato, Brdašće, Brdeljci (i Brdeljki), Brdine, Brnistrovac, Brusnica, Čažin dolac, Doca, Dočine, Dolac, Dračunja, Dubina, Duboka (hidronim), Dubravica (i Dubrvice), Duga ulica, Gaj, Gajine, Glavičine, Gorica, Gornji vrtal, Gradac, Grevčina, Kalac, (hidronim), Kitica, Klukača, Knežine, Krabanj (i kao hidronim), Krublice, Krč, Krasan dolac, Kuk, Kutlača, Kvasanj, Liguntuša, Lisičina (i kao hidronim), Lipa voda, Lučje, Luka, Lukačin dolac, Ljušina, Majčin (i kao hidronim), Mala vrata, Mejaši, Mejice, Meštrov dolac, Maljur, Moča, Na Bilim, Na Dokrajku, Na klancu, Na kvasilo, Na Potoku, Na Sadini, Na Sita, Na Trnju, Na vrj Gajina, Na Radavan (i Na Radovo), Njivice, Njivine, Oblog, Obrov, Oblik, Oklaj, Orebić, Osič, Osik, Otošca, Palina, Paprenica, Plužine, Pod Bila, Pod Bilje, Pod Bulića mlinicom, Pod Jelića dube, Pod Kanelom, Pod Kilačom, Pod klenom, Pod krajem, Pod kukom, Pod mlinicom, Pod Novakovića bore, Pod Pećinom, Pod Ogrovine, Pod Pišćevačom, Pod Ploče, Pod Polačom, Pod Pročelkom, Pod Puticom, Pod Smaića križem, Pod Stinicom, Pod Učin, Pod Um, Podume, Poletnica, Polje, Prodole, Pečur, Račin (hidronim), Račin polje, Račinska, Račnik, Rastovac, Ravnice, Rogatica, Rubice, Rudine, Sadina, Semeljina (i hidronim), Sinokoša, Slavić (hidronim), Solino, Starina, Stazica, Stinica, Stogrlje, Stojska, Strana, Stražica, Studenac, Subotiče, Um (i Ume), U Okrajku, U Orisju, U Popratim, Učin (hidronim), Uske Site, U Umcu, Uzvode, Vidakov turanj, Vidakova Podvornica, Virusina, Vlačine, Vodica(e), Vodiško, Takalo, Težine, Torine, Triskavice, Trtat, Truša, Zabila, Zabrdje, Za Dubrvice, Zamoravlje, Zastinje, Zgon, Zminja glava, Ženska doba, Ženski dolac.

U istom izdanju *Poljica* (1985: 124-125) don Mirko Skejić, župnik Zvečanja i Smolonja, popisao je toponime župe upozoravajući da nije uspio sakupiti sve:

Badanj, Barina, Banjica, Bilaje, Bila njiva, Blata, Bobovca, Bratinjak, Brdine, Brišće, Brižine, Brnistrovac, Bunar, Crikvine, Cvitkov dolac, Crvene stine, Dačić, Debela glavica, Doca, Dol, Dračev dolac, Duboke jamine, Duboki dolac, Dubravica, Duga meja, Dupca, Gajeva težina, Gajine, Gračina, Gračinica, Gradina, Grebine, Glavica, Graovišće, Gračin greb, Granica, Grijevac, Grun, Grude, Greben, Guvnina, Guvance, Ilijina stražnica, Janjik, Jašin kuk, Jelukin dolac, Jasenov račić, Ježince blato, Jezerina, Junas, Kabline, Kamiško brdo, Kalinski kuk, Kanal, Kapače, Katilo vrilo, Kilavice, Knježina, Klisac, Kljenak, Krajev gaj, Križice, Križina, Krč, Kosa, Kućac, Kučkavica, Lačevina, Lakovoja, Liskovac, Lokvina, Lučilo, Ljubinkovac, Majelovača, Meje, Mejice, Miloginja, Milin dolac, Milimarak, Mlinčine, Mramor, Mravinac, Na kamenicam, Na potezi, Na pržini, Na škrapu, Na-plav, Na ulici, Nepitve, Nevića kuk, Njivine, Oglavak, Ograde, Oklaje, Okučje, Ora kuk, Ormanja, Osoje, Ošušnjak, Ozebić, Pasičina, Pasika, Paukića guvno, Pavišića guvno, Pleće, Plandišće, Plužine, Pećine, Podgračinje, Postranje, Pozirala, Pod staron kućon, Progon, Prodočina, Pospile, Popovice, Podkamarje, Ponir, Prč dolac, Podliskovac, Poddubravica, Podložje,

Prodolak, Podvornica, Pod stazon, Pod marunon, Pod svetin Vidon, Pod crkvom, Pod palom, Pod splion, Pujiz, Radet, Rasna staza, Raštin kuk, Rudina, Strašnja potočina, Sičića laza, Stazica, Stanića vrilo, Studenca, Seline, Stagnje, Strana, Skočilo, Stup, Stupić, Staza, Straljivica, Staro guvno, Stinica, Škrape, Škrije, Štrbina, Tisne stine, Tezej, Težine, Točilo, Tokjice, Torine, U docin, Umac, Ušće, Vinogradine, Visoka, Vodice, Vrilo, Vrtace, Zablaće, Zabrdo, Za glavicon, Zagračinje, Zajuta, Zanova, Zavignjon i Zlinkovac.

Ivanišević (1987: 310-311) dao je i popis prezimena po selima:

Podgrađe: Jerčić, Katušić, Marušić, Milavić, Škaričić. Kostanje: Banović, Bogdanović, Dragošević, Dujmović, Gojsalić, Jerončić, Juričević, Marasović, Matijević, Pupačić, Radovčić, Šimunović, Tičinović, Zubanović. Zvečanje: Božić, Katušić, kovačević, Kružićević, Martić, Miličević, Mindoljević, Stanić, Vuletić. Ostrvica: Alfirević, Kaštelan, Kordun, Krcatović, Mihaljević, Maneničić, Sičić, Šaškor. Gata: Beović, Čović, Đeneralčić, Grubišić, Jerić, Juranović (iz Čišla), Kuvačić, Mekinić, Miloš, Perić, Perišić, Pivčević, Vuković. Tugari: Antičević, Barić, Bulić, Jakovičić, Jurišić, Kulinbat, Mandić, Markovina, Mekinić, Novaković, Pavlić, Petričević, Sorić, Velić. Srinjine: Bečić, Čović, Jurčić, Kulišić, Lisica, Matešan, Mušić, Mužinić, Ordulj, Solje, Vladušić, Žure. Sitno: Begović, Bratim, Gabrić, Gruica, Jurlin, Madir, Mijanović, Perajica, Peričić, Radeljić, Ugrin, Uvodić. Dubrava: Bašić, Bešlić, Čotić, Juginović, Komić, Radičić, Sinovčić, Uzinić.

Andre Jutronić je bio geograf, rodom iz Sutivana na Braču. Bavio se uglavnom etnografijom, geografijom i kulturom Brača, dok je povijest Poljica obogatio radom *Naselja i kretanje stanovništva u Poljicima*. Jutronić (1963: 37-44) bilježi komšiluke u Poljicima, piše o povijesti, seobi Poljičana na Brač, ali i u druga mjesta. Daje popis poljičkih prezimena zabilježenih u Splitu (Jutronić, 1963: 45-46), a na kraju i tabelu s kretanjem stanovništva iz svakog zaseoka, posebno od godine 1748. do 1910. i od 1948. do 1961. (Jutronić, 1963: 51-59).

Stipe Kaštelan je rođen u Zakuću kraj Omiša, a bio je župnik Gata. Bavio se prošlošću Poljica te napisao knjigu *Povijesni ulomci iz bivše slobodne općine – Republike Poljica* 1940. godine. Uz to napisao je i pučku dramu *Poljičku trilogiju*, odnosno *Počelo Poljica, Prodana djevojka, i Rasulo Poljica*, koja govori o osnutku, razvoju i propasti Poljičke republike, a objavljena je u trima brojevima godišnjaka Poljica od 1978 do 1980.¹³ U svom djelu *Povijesni ulomci iz bivše slobodne općine – republike Poljica* tvrdi da sabire dosadašnje

¹³<http://enciklopedija.lzmk.hr/clanak.aspx?id=61374> (11/8/2020)

radove hrvatskih povjesničara, ali i donosi potpunije i jasnije informacije o povijesti Poljica, Poljičana i njihovih međusobnih odnosa (Kaštelan, 1940: 5). U istom djelu opisuje Poljica, odnosno putove koji vode kroz Poljica, pa tako govoreći o Srednjim Poljcima navodi mjesto Nugal u Srinjinama koje se grana na gornji i donji put; gornjim se prolazi kroz Dvore, Donje Sitno, Gornje Sitno (odakle se stiže i do planinarskog doma na Ljuvaču na Mosoru) te Dubravu, dok donji prodol čine Vilar, Srinjine, Tugare, „tugarski komšiluk“ Naklice, Gradac te Gata iza koji slijede sela Čišla, Ostrvica i Zvečanje, a za zvečanjskom Stazom:Smolonje, Studenci, Kostanje, Podgrađe te Seoca (Kaštelan, 1940: 9-10). Navodeći Ostrvicu prilikom opisa donjeg puta koji vodi kroz Srednja Poljica, uz dvore triju kneževih sinova Kaštelan (1940: 10) spominje i ruševine kule Bobetića. Govoreći o ostacima rimskog života, Kaštelan (1940: 11-12) naglašava vrijeme vladavine cara Dioklecijana koji je boravio na više mjesta u Srednjim Poljcima, od kojih navodi Dubravu u kojoj je car imao lovište, brdo Prčevica u Srinjinama u gdje mu je bilo hladište, ali i predio Lišće u kojem je imao perivoj i ribnjak, Gata u kojima je također imao perivoje te Vilar gdje mu je bilo odmaralište. Prilikom objašnjavanja nastanka statuta Kaštelan (1940: 41) spominje seljane Skočibuha kojima je neki Nikola Čučić prodao zemlju u skladu s „poljičkim zakonom“ 3. svibnja 1263. Dalje navodi i da je na jesen 1251. neki Braten Berinić iz Dubrave kupio zaselak Mirce te došao poljičkom knezu da mu odobri ispravu koju je imao da mu ne bi neprijatelji to pokušali uzeti. Beriniću je potvrđeno da je isprava, odnosno kupoprodajno pismo po „poljičkom zakonu“ te je pečatirano poljičkim pečatom (Kaštelan, 1940: 41). Nadalje Kaštelan (1940: 50) navodi izmjenju Poljičkog stola pod turskim vrhovništvom te da je on od tada do raspada Poljičke republike bio sastavljen od kneza, vojvode te „četiri prokoratura ili suca“. Govori o poljičkoj „škrinjici“ u kojoj su se držali važni spisi, isprave, pečati i štatuti te kako ju je poljički svećenik Petar Mrčela tražio da je sakrije od francuza koji su preko uvale Vilar, Srinjina i Tugare doprli do Gata. Škrinjica se tada nalazila na jednom mjestu u Gatima zvanom Trpesa, odakle je Mrčela prenio u Donji dolac gdje se i danas nalazi u kući Mate Bilića (Kaštelan, 1940: 57). Govori i o ključnom trenutku kada je poljička junakinja Mile Gojsalić¹⁴ raznila turki šator (Kaštelan, 1940: 65). Kaže kako je prije njezine odluke vojvoda poljički bio osmislio plan napada u kojima spominje neke toponime i onime: „Razdijelimo se na četiri strane. Neka Kulišić dodje iz Smoova, Karaman iz Čovića gaja, Pavić sa Rašeljke, a ja ću iz Završanja“. Kaštelan(1940: 71) bilježi informacije o poljičkim iseljenicima među kojima spominje obitelj Matijašević čiji je nadimak bio Pavela te se kao takav zadržao u Putišiću odakle su doselili i u Zastinje u

¹⁴ Kaštelan (1940: 65) kaže kako je pleme Gojsalića opstalo u selu Kostanje.

Tugarama. Dakle Pavao Matijaševići stupio je u mletačku službu, a njegovi potomci u Poljicima nastavili su lozu prezimenom Pavela. Nadalje govori o obitelji Marijanović koji u stvari potječu od Jurja Dražojevića, a između njih su sin Grgur, unuk Mikloš te praunuk Gašpar čiji se sin zvao Marijan po kojemu su se dakle potomci patronimički nazvali Marijanovići (Kaštelan, 1940: 73).

Mate Kuvačić-Ižepa je Gaćanin koji je povijesnoj građi Poljica pridonio djelom *Poljica – putovanje kroz povijest i krajolik* 2002. godine u kojoj na zanimljiv način prikazuje glavne povijesne prizore i upoznaje čitatelje s toponimima poljičkih sela.

Ante Laušić je bio hrvatski povjesničar iz Kreševa kraj Šestanovca, doktorirao disertacijom *Postanak i razvitak Poljičke kneževine: do kraja XV. stoljeća*, koja je kao knjiga objavljena 1991. u Splitu. Najviše ga je zanimala srednjovjekovna hrvatska povijest, naročito povijest Poljica, ali i unutarnje migracije i iseljništvo Hrvatske.¹⁵ Upravo njegov doktorat sadrži poljičke toponime, a poglavlju *Stari hrvatski spomenici* (1991: 191) nabraja gomile i gradine od kojih iz Srednjih Poljica kao prvu navodi gradinu koju ne imenuje, ali otkriva da se nalazi na vrhu Makirini u Sitnom Gornjem, dalje navodi uzvisinu Gradac na sjeveru Sitnog Donjeg kao prostor bogat raznim tragovima prethodnog starog sela. Spominje još dvije gomile, jednu na brdu Sridivici južno od Sitnog Donjeg, a drugu na vrhu Orlice koji se nalazi na zapadu prema Žrnovnici. Navodi još i Radein dolac, sjeverno od Orlica, koji sa sobom nosi i legendu. U Dubravi Laušić (1991: 192) otkriva staro hrvatsko groblje koje se nalazi iz crkve sv. Luke, a na istoj kosi prema istoku nalaze se još dvije gomile iznad crkve sv. Arnira. Za najveću gradinu broji onu južno od Vilara u Srinjinima koja je nestala u kamenolomu. U Tugarskom Orebiću i Osiću broji dvije gradine, a između Tugara i Dubrave na vrhu Oćuru nalaze se suhozidi i nasipi kamenja unutar kojih je zatrpani grob. Toj gradini siromašnoj keramičkim dijelovima suprostavlja vrh Sućicu ispod koje se kriju keramički komadi. Stožasta gomila nalazi se i u Gatima blizu vodopada Ilinca, a u Čišlima, blizu crkve sv. Petra nalazi se oveća gomila zvana Bađina. Za predio Gračinu u Zvečanjama ne nalazi dokaza o gradinama i gomila, ali kaže da ime govori samo za sebe. Za Podgrađe kaže da je i dobilo ime po brdu zvanom Grad na kojem se nalazi nekoliko gomila i komada keramike.

Juraj Marušić, Poljičanin iz Podgrađa, bio je pomoćni župnik u Omišu te profesor u sjemenišnoj gimnaziji.¹⁶ Objavio je mnoštvo radova u godišnjaku *Poljica*, ali i u *Poljičkom zborniku*. U *Poljičkom zborniku III* (1978: 58-64) daje prilog istraživanju klasnih odnosa u

¹⁵<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=35628> (12/8/2020)

¹⁶<https://ika.hkm.hr/novosti/umro-don-juraj-marusic/> (11/8/2020)

župi-općini, o nastanku zavisnih kmetova u Poljicima te odnosima na granici sa Splitom. Raspravlja o parnici između sela Srinjine i Podstrane u kojoj se navodi potok Vilar kao granicu do koje Podstrančani imaju pravo pasti svoje ovce. U *Poljicima* (1990: 22) govori o falsifikatu u kojem su Splićani tražili poljičke pašnjake za svoju stoku (koje je navodno bilo toliko da im je nedostajalo pašnjaka) te navodi da su zatijevali ova sela i zemlje: „Srinjin (Serennine), Gata (Gatte), Tugari, Osić (Osici), Dubrava (Debric), Dlanče (Dlanoce) Vilar (Vollari) i Kremeno (Cremene)“. Nadalje Marušić (1990: 23-36) detaljnije objašnjava funkciju općine-župe, a pritom spominje i neke toponime. Opisuje stupnjeve osnivanja župe-općine, gdje nalazimo imena i poljičkih plemena i predjela. Pri opisu trećeg stupnja bilježi kako on dijeli sela u tri grupe tj. tri „plemena“. Pleme Kremenića je u selima najbližima Splitu: „Sitno, Dubrava, Srinjine, Tugare, tj. zapadna polovina Srednjih Poljica, i sela Podstrana, Jesenice, Duće, tj. cijela Donja (primorska) Poljica“ (Marušić, 1990: 24). Pleme je Tješimira odvojeno od Kremenića kamenim brdom Gradac, a obuhvaća istočnu polovicu Srednjih Poljica: „Gata, Čišla, Ostrvica, Zvečanje, Smolonje, Seoca, Kostanje, Podgrađe“ (Marušić, 1990: 24). Treću grupu čini pleme Limića te Gornja Poljica, točnije sela: „Donji Dolac, Putišić, Srijane, Dolac Gornji, Trnbusi“ (Marušić, 1990: 24). Četvrti stupanj osnivanja župe-općine odnosi se na „savez svih poljičkih samoupravnih sela“, a očituje se postupkom udruženja triju plemena u „poštovanu župu-općinu Pojica kojoj je na čelu stajao Poljički Stol, tj. veliki knez i tri plemenska suca, a nešto poslije i vojvoda“ (Marušić, 1990: 25).

Frane Mihanović rođeni je Poljičanin iz Sitnog Donjeg, a bio je pokretač i glavni urednik nekih brojeva godišnjaka Poljica, stalni suradnik, auster i voditelj Povijesnog poljičkog muzeja (Poljica, 1985: 177). Bio je župnik Gata, Dubrave, Sitnog Gornjeg, Svinišća, Srijana i Doca Gornjeg¹⁷, autor je mnogobrojnih članaka u godišnjaku *Poljica* od kojih i onoga *Poljičke crkve i kapelice* u kojima nas i slikovno upoznaje s poljičkim toponimima. Kao župnik Gata piše kroniku u godišnjaku *Poljica* 1985. gdje navodi neke toponime. U knjizi *ZLA sudbina Poljica* prikupio je radove u kojima govori o pothvatima i borbi za obnovu općine Poljica i ponovnog uspostavljanja samostalnosti. U godišnjaku *Poljica* objavljuje članak *Poljičke crkve i kapelice* u kojem nabroja crkvice župa Srednjih Poljica, a prvo nabroja Sitno Donje, smješteno podno Makirine, kao najzapadniju granicu (Mihanović, 1995: 67). Govoreći o crkvi sv. Ivana Krstitelja navodi da je sagrađena u predjelu

¹⁷<https://katun-dubrava.weebly.com/dubrovscarontine/don-frane-mihanovi-1listopada-1922-31listopada-2013> (11/8/2020)

Višak, koji je prije nazivan Vitopir¹⁸ (Mihanović, 1955: 69). Za crkvu Gospe od Zdravlja kaže da je sagrađena povrh zaselka Jasenova (Mihanović, 1995: 69). Prije nego što je naveo crkve Sitnoga Gornjeg, upozorio je da zaselak Sirotkovići, poviše Srinjina, spada u tu župu (Mihanović, 1995: 69). Među crkve nabraja župsku crkvu sv. Luke koja je sagrađena na kamenitom Klancu zapadnog obronka Makirine, a u dokumentima je navođena i kao crkva Svih Svetih (Mihanović, 1995: 71). Marko Jurišić (1978: 101), nekadašnji župnik Sitnog Gornjeg i Dubrave u župskoj kronici objavljuje sliku crkve sv. Luke u Gornjem Sitnom ispod koje piše da se nalazi na Klancu. Toponim Klanac ponovno spominje, više od 20 godina kasnije, drugi župnik, Mirko Skejić (2002: 67), u kronici župe gdje piše da je crkvu sv. Luke na Klancu udario grom, te da će se do popravka, mise održavati u crkvi sv. Klementa. Još jedna crkva te župe je i crkva sv. Nikole, sagrađena na zapadnoj granici, u dnu mosorske kose Mokrice, a taj predio se danas naziva Gajine ili Lolići i nema ni kuća ni stanovnika već samo crkvu (Mihanović, 1995: 71-72). Posljednja u nizu je crkva sv. Kuzme i Damjana sagrađena na brdu Vincu (Mihanović, 1995: 72). Za Dubravu Mihanović (1995: 72) broji pet crkava među kojima je glavna župna crkva sv. Luke evanđelista za koju, još u članku iz godišnjaka *Poljica* iz 1993., saznajemo da je sagrađena na brdu zvanom Gorica (Mihanović, 1993: 118). U Dubravi se nalazi još i crkva Začeca BDM, nova crkva sv. Ante u Bašićima, crkva sv. Ivana Krstitelja u Gornjoj Dubravi i crkva sv. Arnira (Mihanović, 1995: 73-74). Nabrajući crkve u Srinjinama spominje četiri toponima; Vilar, u kojem je sagrađena stara crkva sv. Nikole, zatim Umac, gdje je crkva sv. Mihovila, Tvrčiće, gdje je crkva Svih Svetih te Dračine s crkvom sv. Roka (Mihanović, 1995: 77). Prije nego nabroji crkvice u Tugarama, Mihanović (1995: 79-80) definira geografski položaj pa kaže da se Tugare prostiru od Srinjina do Graca, da mu je Makirina s Oćurom na sjeveru, a Vršina s Mošnjicom na jugu. Zatim navodi da svaki zaseok ima svoju crkvu: Sv. Ante od Padove (Pustinjaka) je u Naklicama, Začeca Dj. Marije (Gospe od Začeca) u Trušima, Sv. Frane u Čžinu Docu, Sv. Roko na Umima te nova crkva sv. Roka u Podumima, Gospa od Karmela u Račniku, Sv. Kata u Osiću, a Sv. Margarita je u Zastinju. Spominje još i crkvu sv. Jure u Gajinama, tj. u Semeljnu te crkvicu sv. Nikole na Dočinama.¹⁹ Selo Gata jedno je od pet sela koja se prostiru od Oćura i Graca do istočnih ogranaka Mosora, a Mihanović (1995: 82-84) spominje neke zaseoke s crkvama; novu crkvu sv. Jure Mučenika na Gracu, crkvu sv. Jure na vrhu Mosora, crkvu sv. Ivana Krstitelja u Skočibama među kućama Pivčevića, crkvu od Uznesenja Blažene Djevice Marijeu Smovu

¹⁸Župnik Sitnog Donjeg, Josip Perica (1978: 105), u župskoj kronici piše da se Višak prije zvao Lipopir, te da je ime Višak nastalo u vrijeme dolaska Francuza koji su mnoge tu objesili, pa su i ostala vješala.

¹⁹Jednako je popisao i tugarški župnik Jozo Marenić u godišnjaku *Poljica* iz 1985.

poznatu kao Gospe od Smova, novu crkvu sv. Roka pokraj napuštenog naselja Miloša i dr. Za župu Čišla su važne dvije crkve, Sv. Petra Apostola u Polju i crkva Gospe od Sniga u Mosoru (Mihanović, 1995: 89). Zvečanje i Smolonje čine jednu župu, u Zvečanjama se navode neki toponimi, odnosno crkva sv. Križa u Brdinama, crkva Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije u Gornjem Selu, a u Smolonju crkva sv. Vida na brijegu iznad Stanića (Mihanović, 1995: 94-96). U Podgrađu Mihanović (1995: 100) navodi samo jedan toponim uz crkvu Gospe od Zdravlja u Podgracu. S tim u vezi Pivčević (1993: 31) kaže da je u Podgrađu u predjelu Solioce bila jedna crkva za koju je mons. Bulić vjerovao da datira iz 7. st. Mihanović (1985: 103) kao župnik Gata piše kroniku u godišnjaku *Poljica* 1985. gdje navodi neke toponime, odnosno zaselke: Pocelje, za koje kaže da je udaljeno od ceste i središta naselja, Podkunjevaču (zvanu i Tvrđici) i Nokiće koje opisuje kao vrlo male i također udaljenije. Najveći je predio Podgradac, a nekada su najveće bile Skočibe, danas napuštene. Još jedan napušteni zaselak su Miloši, a gotovo napušteni Prosići. Dva zaselka, Čovići i Kuvačići, stari su, ali naseljeni i polako se proširuju.

Alfons Pavich bio je iseljeni Poljičanin, koji jeviše puta dolazio u svoj rodni kraji materijalno mu pomagao, zbog čega se most između Podgrađa i Blata na Cetini po njemu naziva Pavića most. Time, ali i svojim literarnim radom postao je jedan od najpoznatijih poljičkih povjesničara. Godine 1903. objavljena je njegova knjiga *Prinosi povjesti Poljica* koja uključuje i fotografije, čime obogaćuje dotadaobjavljenu građu. Godine 1907. objavljuje knjigu *Mosor* koja uključuje mnoštvo toponima potkrijepljenih fotografijama, a uz to donosi latinske nazive vrsta trava i cvijeća na Mosoru. Objavio je još i *Štatut poljički* 1908. godine.²⁰ U knjizi *Prinosi povjesti Poljica* spominje neke važne vrhove Mosora i putove koji spajaju Gornja i Srednja Poljica. Mjesto na kojem se birao novi knez, Pavich (1903: 30) navodi u liku „pod Gradcem“. Govori i o tragediji splitkog nadbiskupa Arnira koji je stradao u Dubravi, pa specificira događaj kazavši da se dogodio ispod Debelog brda, nedaleko od mjesta gdje danas stoji crkvica njemu u spomen (Pavich, 1903: 36). Opisujući stanje za vrijeme prodora Turaka, navodi klanac Ilijinac koji od Gata prema Zakučcu završava velikim ponorom u kojem su mnogi poginuli (Pavich, 1903: 87). U istom kontekstu, između ostalih, hvali junaka Marka Sinovčića iz Dubrave (Pavich, 1903: 96). U monografiji *Mosor* iz 1907. Pavich donosi mnoštvo toponima s fotografijom panorame na posljednjoj stranici. Navodi Debelo brdo kao početak, a Lubljan kao završetak zapadnog dijela Mosora (Pavich, 1907: 7). Ističe da najveći vrh nije Ljuti kamen, već Veliki Kabal (1340 m), a od vrhova u srednjem dijelu Mosora ističe

²⁰www.dugirat.com/religija/poljica/9868-alfons-pavi-otac-poljike-historiografije.html (20/8/2020)

grbinu Jabukovac na granici između Gornjih i Srednjih Poljica, dok istočni dio Mosora obuhvaća prostor od vrha Ljutog Kamena preko Botajne do Kozika (Pavich, 1907: 9-10). Pavich (1907: 13) navodi kako se prvoga dana sa svojim društvom planirao popeti na Kunjevod da stigne do šumarske kuće na Užinskoj kosi. Na putuje vidio liticu Stazu, pored nje gorski vijenac Krivicu, koja je zapravo nastavak brda Sridivice, a tek su s brežuljka Razin Klanac prvi put ugledali šumarsku kuću, nakon čega su se spustili u ravnicu Dolac riznica (Pavich, 1907: 15-16). Nadalje (1907: 21) bilježi da se nova šumarska kuća gradi pod ogrankom Lišnicom koja pripada selu Zvečanje, da su do kuće na Užinskoj kosi prošli pored Vickovih i Kordinih stanova u Luškom docu te se uspeli na Kutlac (Pavich, 1907: 22). Nakon opisa izleta Pavich (1907: 24-26) određuje geološki sastav Mosorai navodi kako „rudinastom vapnencu gornje kredske tvorbe“ pripada glavni mosorski vrh s Jabukovcem, gornji dio Sridivice, od provalije kod Sv. Arnira put Rudina do Kočebne, da se „srednjokredski dolomit“ nalazi od Puste Katice i od Jučere do Ljubača, da sastav od „goromače i konglomerata“ nalazi kod grebena pored Sv. Kuzme južno preko Makirine, Rudina i Sutine do Smova, da tom sastavu pripadaju još Studenice, Orlice, Gradac, Sutine, Privoj, Rudine, istočni dio Blata, da se flišni vaporac i flišni pješčenik nalazi oko Višaka, Srinjina i Kravara do Račnika odakle se sužava prema Tugarama i Naklicama, da „srednjolocenskom foraminifernom vapnencu“ pripada prostor od Orišine do sjevera Dubrave, te da se „pločasti vapnenac i pločasti laporac“ nalaze južno od Sridivice, na lijevoj obali Velikog potoka. Neki antroponimi koji pripadaju Srednjim Poljcima, a koje u ovom dijelu spominje su: Mi(j)anović, Sinovčić, Peričić, Beović, Čović, Generalić (Pavich, 1907: 13-39).

Miroslav Pera, porijeklom iz Splita, bio je odvjetnik. Objavio je više znanstvenih radova. Dugogodišnjim promatranjem i bilježenjem nastao je njegov prvi opsežniji rad, *Poljički statut*, u kojem je dao sliku poljičkog društva te prikazao funkcionalnost poljičkog prava. Da bi jasnije prikazao tu sliku zahvatio je i etnološka i antropološka pitanja. Govoreći o povijesti Poljica od najranijeg doba navodi mjesto u Srednjim Poljcima; Sitno Gornje u kojem je pronađen najstariji dokaz brončanog doba, odnosno ostava sjekira za koju se navodi da datira iz 10. st. pr. Kr., a pripisuje se Delmatima koji bi u Srednjim Poljcima zimovali sa stadima (Pera, 1988: 33-34). Govoreći o ilirskim plemenima²¹ navodi da se granica između plemena Pituntina i Narestina nalazi u Krču u Dubravi sjeverozapadno od crkve sv. Luke (Pera, 1988: 35). Nadalje imenuje „srinjinsko-tugarsko“ polje kao jedno od intenzivno

²¹ O trima plemenima Pituntina, Narestina i Onastina piše i Ante Laušić u *Postanak i razvitak Poljičke kneževine: do kraja XV. stoljeća* (1991: 183-184).

obrađivanih već u rimsko doba, te navodida je u Srinjinima pronađen rimski natpis posvećen rimskoj božici Kibeli, zaštitnici gradova (Pera, 1988: 35). Opisujući stanje Poljica pod turskim vrhovništvom spominje bitku između Poljičana i Turaka nakon koje su pojedini Poljičani pribjegli Mlecima, a navodi ljude iz ovih sela: „Naklica, Zakučca, Truše, Duća, Osiča i Čvrčića“, te prezimena nekih utjecajnijih: Marijanovića, Jelića i Antunovića²² (Pera, 1988: 77). Pozivajući se i na djela Tulia Erbera i Ivana Pivčevića, Pera (1988: 80) prilaže dokument koji govori o nagradi koju je Mletačka republika poklonila Poljičanima zbog njihove borbe i privrženosti, pri čemu bilježi više antroponima i toponima:

Juri Paviću, knezu velom, dukat dvadeset na misec, a Juri Kulišiću, vojvodi njiiovome, dukat šest, Andriji Ivaniševiću, kančiliru, dukat z. (6), Vrani Radoševu, prokuraturu, dukat z. (6), Ivanišu Novakoviću, prokuraturu, dukat z., Matiju Dragičeviću, prokuraturu, dukat z., d. Nikoli Bašiću, vikarju, dukat z.; knezu od Gornjega Poljca Vrani Paviću dukat z., knezu o-Sitnoga Marku Rubčiću dukat z., knezu od Kostaj Matiju Radoeviću dukat z., knezu od Ostarvice Ivanu Ivaniševiću dukat z., sinu Andrinu knezu od Čičala Vuku Dragičeviću dukat z., knezu od Dubrave Pavlu Čotiću dukat z., knezu od Gata Pavlu Bartičeviću dukat z., knezu od Sitnoga Ivanu Sirotkoviću dukat z., knezu od Srinina Vicku Nockoviću dukat z., knezu o-Duća Radošu Sučiću dukat z., knezu od Jasenic Vrani Pavlovu dukat z. knezu od Postrane Matiju Radoševiću dukat z., Juri Ozretiću, prokuraturu, dukat z.

Pišući o životu pod francuskim vrhovništvom, Pera (1988: 106) opisuje posljednje dvije borbe u kojima su sudjelovali Poljičani, Rusi i Francuzi, pa kaže kako je jedna kolona francuskih vojnika prošla kroz potok Vilar put Srinjina i palila sve putem, te da su samo sela Sitno, Dubrava, Srijane, Dolac Donji i Gornji ostali pošteđeni. Kada definira status *pučana*, Pera (1988: 147) donosi situaciju u kojoj su se pučani okupili u Tugarama u predjelu Dočine, gdje su na narodnom zboru donijeli odluku o uskraćivanju davanja dohotka vlasnicima zemalja. Govoreći o crkvama vremenu njihova nastanka Pera (1988: 219) spominje i franjevački samostan u Gatima na Lipoglavi koji je bio osnovan 1406. godine, a koji su Turci porušili 1530. godine. Jasniju geografsku definiciju daje Kaštelan (1940: 99) navodeći da se nalazio u polju ispod predjela Skočibue, blizu izvora Vodice, a isto piše i Pivčević (1993: 24).

Ivan Pivčević je bio Gaćanin, vjeroučitelj i povjesničar, a istraživao je povijest Poljica i bogoslužje na glagoljici. Uz *Povijest Poljica* iz 1996 djela su mu još i *Katalog učiteljske knjižnice* (1898), *O postanku Poljica* (1906–07) te *Sjemenište u Prijeku* (1911), a druge svoje radove objavljivao je u listovima *Srđ*, *Naše jedinstvo*, *Bullettino di archeologia e storia*

²² O istome govori i Ivan Pivčević u *Povijesti Poljica* iz 1921.

*dalmata, Narodni list, Nastavni vjesnik, te u Listu biskupije splitsko-makarske.*²³ U knjizi *Povijest Poljica*, kada govori o postanku Poljičke Republike, imenuje granicu koja je spomenuta u Statutu, a uključuje i toponime: „od vrela Žrnovnice na Pećinice, Ošlji rt, vodu Sedrenik, peć u Krivicama, Kunjevodu, Trnovu kamenicu, obišeni dub, Vladavića dubravu, brdo Samolek, mali Konačnik, pak u rijeku Cetinu pod Gardunom“ (Pivčević, 1921: 1).

Dunja Rihtman-Auguštin bila je hrvatska etnologinja i urednica časopisa *Narodna umjetnost*. Neka njezina djela su *Struktura tradicijskog mišljenja* iz 1984., *Ulice moga grada* iz 2000., *Etnologija i etnomit* iz 2001. O Poljicima je pisala u trećem svesku *Poljičkog zbornika* iz 1978. u članku *Sociološka interpretacija Ivaniševićeve monografije o Poljicima*. U članku govori o sukobima među selima te navodi i neke toponime: „Podstrana se pravdala 40 godina sa Srinjinom poradi Vršine, Jesenice 20 godina s Tugarin radi Oblika, Dubrava s Tugarin za Smoovo, Sitno s Dugopoljen za vršinu Mosora“ (Rihtman-Auguštin, 1978: 49-50).

Katarina Lozić Knezović i **Marija Radostić** provele su toponomastičko istraživanje sela Gata prikupivši 118 toponima tog područja određujući im etimologiju i motivaciju. Uz leksik je obrađen i govor sela, s prikazom naglasnog sustava kroz primjere toponima.

Svi poljički antroponimi mogu se pronaći u godišnjaku *Poljica* od godine 1976. do 2010. Popisali su ih župnici u župnim kronikama i ovdje se posebno ne navode. Župe Srednjih Poljica su Sitno Donje, Sitno Gornje s Dubravom, Srinjine, Tugare, Gata s dijelom Čišala, Ostrvica, Zvečanje i Smolonje, Kostanje i Seoca te Podgrađe.²⁴

²³<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=48507> (11/8/2020)

²⁴Broj i ime župa može varirati ovisno o godini izdanja godišnjaka. U nekim se brojevima Zakućac svrstava u Srednja, a u nekim u Donja Poljica.

4. Onomastička građa

U ovom poglavlju se donose toponimi zabilježeni u pregledanoj znanstvenoj literaturi. Ovdje nisu posebno klasificirani niti etimološki obrađeni, već su poredani abecedno uz navođenje izvora i pojašnjenja koja su zabilježena u proučenoj literaturi.

4.1. Popis toponima

Alfirevići su komšiluk u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 6).

Bàba je glavica u Ostrivi i Čišlama (Ivanišević, 1987: 8).

Babina pasika je šuma u Sitnom (Ivanišević, 1987: 18).

Babini kuci su glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Bàbino kòlino se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 85).

Babljača je glavica u Tugarama (Ivanišević, 1987: 8).

Baćeenci se nalaze između Podstrane i Srinjina (Ivanišević, 1987: 3).

Badanj se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Bađina je oveća gomila koja se nalazi u Čišlima blizu crkve sv. Petra (Laušić, 1991: 192).

Bađina-Puleševa je bunar u Dubravi (Ivanišević, 1987: 15).

Bàgatova dôca su glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Bakin dolac je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Banjica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Barina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Bàrtić štàle se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Bàrtića bònār se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Bàrzinovca je jama u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Bašić mlinice su granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4).

Bašići su komšiluk u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 6) i u Dubravi (Mihanović, 1995: 73).

Batindolac se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Bečići su komšiluk u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 6).

Beovića staje su predio Skočiba u Gatima (Pavich, 1907: 24).

Bila se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97), a **Bila** se bilježi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Bila mala se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Bila njiva se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Bila velika se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Bila plòča se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Bilaj je njiva u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Bilaje se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124). **Bilaje** su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Bilan se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Bile làze se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 85).

Biliševo je šuma u Gatima (Ivanišević, 1987: 18; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Biovo je šuma u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 18).

Biskupova skrinja je jama u Dubravi (Ivanišević, 1987: 16).

Blake navodi Piplović (1997: 110) kao potok u Gatima.

Blata se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124). Ivanišević (1987: 4) navodi **Blàta** u Ostrvici, a njivu u Dubravi također naziva **Blata**(Ivanišević, 1987: 19).

Blatine su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19), ali i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Blato se nalazi u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4), a postoji i u Tugarama (Marendić, 1985: 97), dok ga Pavich (1907: 26) smješta u Dubravu.

Bobovac je njiva u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Bobovca se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Boca doca je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Bogòmolja se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Botajna je jedan od vrhova istočnog dijela Mosora, između Ljutog Kamena i Kozika (Pavich, 1907: 10; Kuvačić-Ižepa, 2002: 58). Ivanišević (1987: 8) je broji među glavice Kostanja.

Bratići su komšiluk u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 6).

Bratinjak se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Brdašce se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Brdeljci/Brdeljki se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Brdine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124; Ivanišević, 1987: 19; Mihanović, 1995: 94), ali i Tugara (Marendić, 1985: 97).

Brig je granica Poljica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 4).

Brīgi se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 86).

Brisnik je bunar u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 15) i njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Brišće se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Brižina je bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Brižine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Brnistrovac je njiva u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19), potok u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14; Marendić, 1985: 97), a postoji i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Brûs se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Brusnica se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Brzovića brdo je glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Bunar se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Bunarovo brdo je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Bùnje su bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15) i njiva u Dubravi (Ivanišević, 1987: 19).

Cetina je bunar u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 15).

Crikvine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Crljeni klanac je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Crnica je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Crpalo je granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4).

Crvene stine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Cvitkov dolac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Čaćinac je pećina u Gatima (Ivanišević, 1987: 17).

Čadila je granica Poljica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 4).

Čavlinov kuk je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Čažin Dolac je zaselak u Tugarama gdje se nalazi crkva sv. Frane (Mihanović, 1995: 79; Marenić, 1985: 97).

Čèovo brdo/Cèovo brdo se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Čèvo je njiva u Gatima (Ivanišević, 1987: 19).

Čičla je ime koje Ivanišević (1987: 6) navodi kao komšiluk u Gatima, a Kaštelan (1940: 10) kao selo u liku **Čišla**.

Čovića gaj bilježi Kaštelan (1940: 65).

Čóvići (Stòšići) su komšiluk u Gatima (Ivanišević, 1987: 6; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Čvrčići su zaselak u Srinjinama (Pera, 1988: 77; Ivanišević, 1987: 6) koji Mihanović (1995: 77) navodi kao **Tvrčići**. Kao Tvrčiće ih navodi i župnik Srinjina don Mate Selak (1990: 164) u kronici župe kao mjesto gdje je obnovljena crkva Svih Svetih.

Ćučala su šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Dačić se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Dašice su bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Debela glavica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Debele ploče su glavica u Dubravi (Ivanišević, 1987: 8).

Debelo brdo je glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8; Pavich 1907: 7).

Dibić je bunar u Dubravi (Ivanišević, 1987: 15).

Dlanoče spominje Marušić (1990: 22).

Dobrilj je bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Dobrljača je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19).

Doca se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124), u Tugarama (Marendić, 1985: 97), u Ostrvici i Kostanjama, gdje Ivanišević (1987: 19) bilježi njivu **Dôca**.

Doc su njiva u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 19).

Dočina je njiva u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19).

Dočine su tugarski zaselak gdje je izgrađena crkva sv. Nikole (Mihanović, 1995: 81; Marendić, 1985: 97), a spominje ga i Pera (1988: 147).

Dol se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Dolac se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Donja Dubrava je komšiluk u Dubravi (Ivanišević, 1987: 6).

Donje Sitno Ivanišević (1987: 6) definira kao komšiluk u Sitnom. Kao selo navode ga Kaštelan (1940: 9), Mihanović (1995: 67) i drugi.

Donji brig je predio u Dubravi (Ivanišević, 1987: 14).

Dônjī Gâj se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Drača je bunar u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 15) i njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Dračev dolac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Dračevica je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19; Pavich, 1907: 26).

Dračine su dio u Srinjinama gdje se nalazi crkva sv. Roka (Mihanović, 1995: 77). Župnik Srinjina, don Mate Selak (1990: 164), u kronici župe piše da su se obnovile tri crkve od kojih je jedna Sv. Roka u Dračinama. Ivanišević (1987: 6) ih navodi kao **Drače**.

Dračunja se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Dràga je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8), a kao toponim postoji i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 86).

Dragičevići su komšiluk u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 6).

Dragičin kuk je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Dragoševića je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Dražulja je bunar u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 15).

Drinovac je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Drinj je pećina u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Drinjak je bunar u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 15). Piplović (1997:110) ga bilježi u Čišlama kao potok s dvije mlinice.

Dubance su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Dubina se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Duboka jama se nalazi u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 16).

Duboka je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15; Marendić, 1985: 97).

Duboke jamine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Duboki dolac je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18), a postoji i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Dubrava je selo Srednjih Poljica (Ivanišević, 1987: 4; Kaštelan, 1940: 8).

Dubravica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124), a u Tugarama se **Dubravica** naziva i **Dubrvice** (Marendić, 1985: 97).

Duga meja je granica Poljica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 4), a nalazi se i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Duga ulica se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Dupca se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Duplina je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Duže su njiva u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19).

Dvori su predio koji čini zapadnu granicu Sitnog Donjeg (Vojnović, 1985: 75; Ivanišević, 1987: 4; Kaštelan, 1940: 9).

Gabrovac je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Gaj je šuma u Gatima (Ivanišević, 1987: 18), a postoji i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Gaj Juriša je šuma u Tugarama (Ivanišević, 1987: 18).

Gajeva težina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Gajine su zaselak u Tugarama gdje je sagrađena crkva sv. Jure, nazivan još i **Semeljin** (Mihanović, 1995: 79; Pavich, 1907: 26). Ivanišević (1987: 14) svrstava Gajine u potoke. Gajine su i predio u Sitnom Gornjem (Ante Vojnović, 1985: 75), poznat i kao **Lolići**, na kojemu je crkva sv. Nikole (Mihanović, 1995: 72; Ivanišević, 1987: 6). **Gajine** se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124), u Tugarama (Marendić, 1985: 97) i u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Gâlja je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Galjska je šuma u Sitnom (Ivanišević, 1987: 18).

Garišće se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Gata su selo u Srednjim Poljicima (Ivanišević, 1987: 4; Kaštelan, 1940: 10; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Generalić je antroponimni toponim u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Glamočine su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19) i potok u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 14).

Glavica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124), u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19) i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Glavice se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Glavičine se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97), u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19) i u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 19).

Gojsalića je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 15).

Golo brdo je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Golubinka je jama u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Gòmila se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Gòmilica se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Gòrica se nalazi u Dubravi (Ivanišević, 1987: 8), u Tugarama (Marendić, 1985: 97) i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Goričica je njiva u Dubravi (Ivanišević, 1987: 19).

Gornja Dubrava je komšiluk u Dubravi (Ivanišević, 1987: 6; Mihanović, 1995: 74).

Gornje Selo je predio u Zvečanjama gdje je izgrađena crkva Bezgrešnog začeća BDM. (Mihanović, 1995: 96; Ivanišević, 1987: 6).

Gornje Sitno Ivanišević (1987: 6) definira kao komšiluk u Sitnom. Kao selo navode ga Kaštelan (1940: 9), Pera (1988: 33-34), Mihanović (1995: 69) i drugi.

Gòrnjī Gâj se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Gornji vrtal se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Gràbār se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Gračin greb se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Gračina je glavica u Zvečanjama (Laušić, 1991: 192; Ivanišević, 1987: 6; Skejić, 1985: 124; Kuvačić-Ižepa, 2002: 62). Župnik Zvečanja i Smolonja, Jakov Cikojević (1987: 120), u kronici župe navodi **Gračinu** na kojoj je crkva sv. Mihovila.

Gračinica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Gràdac je predio u Gatima gdje se nalazi crkva sv. Jure (Mihanović, 1995: 82; Marušić, 1990: 25; Ivanišević, 1987: 8; Pavich, 1907: 26; Kaštelan, 1940: 10; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89). Gradac je i uzvisina na sjeveru Sitnog Donjeg (Laušić, 1991: 191; Ivanišević, 1987: 8). Ivanišević (1987: 8) ga ubraja i među glavice Podgrađa, a nalazi se i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Gradina se nalazi na području župe Zvečanja, Smolonja (Skejić, 1985: 124) i u Dubravi (Ivanišević, 1987: 8).

Granica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Graovišće se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Greben se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Grebine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Grevčina se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Grgatuša je jama u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 16).

Grijevac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Grude se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Grùm je granica Poljica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4).

Grun se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Gubavica je glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Gústi gřm se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Guvance se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Guvnina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Güvnište se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Ilijina stražnica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

İlinac je vodopad u Gatima (Laušić, 1991: 192; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89). Isti toponim spominje i Pavich (1903: 87) u liku **Ilijinac**. Ivanišević (1987: 8) ga svrstava u glavice, ali i u potoke (1987: 14).

Ispod bilja je potok u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14).

Ispod 'umova je potok u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14).

Ispod vele vode je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Ivankovica je šuma u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 18).

Jabukovac je brdo u Mosoru između Srednjih i Gornjih Poljica (Pavich, 1907: 7).

Jakova doci su šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Jamina je jama u Tugarama. (Ivanišević, 1987: 16).

Jamodolina je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Janjik se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Jasenov račić se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Jasenovo je zaselak u Sitnom Donjem, povrh kojeg je sagrađena crkva Gospe od zdravlja (Mihanović, 1995: 69; Ivanišević, 1987: 6).

Jašinkuk se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Javorska je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Jazbova bunja je pećina u Sitnom (Ivanišević, 1987: 17).

Jelukin dolac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Jeluša je šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Jerčići su komšiluk u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 6).

Jezera su jama u Dubravi (Ivanišević, 1987: 16).

Jezerina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Jezerine su granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4).

Ježince blato se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Junas se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Juričevići su komšiluk u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Jütrine se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Kàbâ je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Kabline se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kàčevica je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Kačevak je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Kalac se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Kalina je šuma u Sitnom zvana još i **Za'um** (Ivanišević, 1987: 18).

Kalinski kuk se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kamenice su bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Kamenovo je predio podno Peruna (Ivanišević, 1987: 3).

Kamiško brdo se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kanal se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kapače se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Katilo vrilo se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Katušići su komšiluk u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 6).

Kilavice se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kilovica je njiva u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 19).

Kitica se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Klanac je mjesto gdje se nalazi crkva sv. Luke u Sitnom Gornjem (Jurišić, 1978: 101; Skejić, 2002: 67; Mihanović, 1995: 71).

Klisac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Klukača se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Kljenak se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kljenovo brdo je glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Knez-brig je šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Knežine se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Knježina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kobiljača/Koviljača je šuma u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89; Ivanišević, 1987: 18).

Kočebue je toponim koji spominje Pavich (1907: 25). Vidi **Skočibe**.

Koćuš je njiva u Dubravi (Ivanišević, 1987: 19).

Kòđik/Kòzìk se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Kolač je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Kolince je glavica u Tugarama (Ivanišević, 1987: 8), a **Kolince** se nalazi i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 85).

Koludrice su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Koljevrat su šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Komorčica je bunar i njiva u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 16, 19).

Komòrika je šuma u Gatima (Ivanišević, 1987: 18; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Komorna je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Komornik je potok i bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 14).

Kònjškī pūt se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Kosa se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kòsmača je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Kostanje su selo Srednjih Poljica (Ivanišević, 1987: 4; Kaštelan, 1940: 10).

Kòtòrac je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić 2016: 87), a **Kotórac** pećina (Ivanišević, 1987: 17).

Kòvāč se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić 2016: 87).

Kovačica jama se nalazi u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 16).

Kovačići su komšiluk u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 6).

Kozik je vrh istočne strane Mosora (Pavich, 1907: 9; Kaštelan, 1940: 65).

Kòzjī dō se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Kozjik je njiva u Dubravi i u Gatima (Ivanišević, 1987: 19).

Kozomor je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Krābanj je potok, bunar i njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14, 19; Marendić, 1985: 97).

Krajev gaj se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kraljevac je bunar u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 15).

Krasan dolac se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Kravar je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19; Pavich, 1907: 25) i šuma u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 18).

Krč je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19), šuma u Dubravi (Pera, 1988: 35), a postoji i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124) te u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Krčmišće je šuma u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 18).

Kreatovići su komšiluk u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 6).

Kremeno spominje Marušić (1990: 22).

Krivica je nastavak brda Sridivice (Pavich, 1907: 16; Pivčević, 1921: 1).

Križic je njiva u Dubravi i Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19).

Križice se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Križić je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8).

Križina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Krmac je bunar i pećina u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15, 17).

Kròvina se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 91).

Krublice se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Kruglica je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19).

Krupnica je njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Krûzi su šuma u Gatima (Ivanišević, 1987: 18; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Kučac je glavica u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 8; Skejić, 1985: 124).

Kučkavica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Kuk se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Kükovi se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Kúmovo je glavica u Tugarama (Ivanišević, 1987: 8).

Kumovo kolince je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Kunjevod je glavica Mosora koji čini sjeverozapadnu granicu Poljica (Pivčević, 1921: 1; Pavich, 1907: 16). Ivanišević (1987: 4) ga još navodi i kao **Mijanovića Drinovac**.

Kùpinovac je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Kuta je dio Mosora gdje se nalazi jama **Jezera** u Dubravi (Ivanišević, 1987: 16).

Kutišja su granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4).

Kutlac je mali ispon u Mosoru (Pavich, 1907: 22).

Kùvačići su predio u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Kutlača se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Kvasanj je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15; Marendić, 1985: 97).

Lačevina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Lakovoja se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Laptić je njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Làsca je glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Ledenica je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Ledinovac je granica Poljica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4).

Liguntuša se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Lipavoda se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Lìse su granica Poljica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4).

Lisičina se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Liskovac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Lišće je predio u Srinjinama (Kaštelan, 1940: 12).

Líšnica je glavica i šuma u Zvečanjama na istoku Mosora (Pavich, 1907: 22; Ivanišević, 1987: 8; Ivanišević, 1987: 18).

Lokanjak je bunar u Dubravi (Ivanišević, 1987: 15).

Lokvanjak je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Lokvica je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15), a **Lòkvica** se bilježi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Lòkvice se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Lokvina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Lolići – vidi **Gajine**. Don Pavao Pavić (1990: 155) u kronici župe Sitnog Gornjeg i Dubrave navodi da se 1990. obnovila crkva sv. Nikole u Lolićima.

Lošića je jama u Dubravi (Ivanišević, 1987: 16).

Lučilo se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Lučin je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Lučje se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Lûka je njiva u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 19), a **Luka** se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Lukačin dolac se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Lûkaje su glavica i bunar u Dubravi (Ivanišević, 1987: 8, 15).

Luški dolac se nalazi na Mosoru (Pavich, 1907: 22).

Lužnik je njiva u Dubravi (Ivanišević, 1987: 19).

Ljubinkovac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Ljubirina je glavica u Dubravi (Ivanišević, 1987: 8).

Ljubiš je glavica u Tugarama i Dubravi (Ivanišević, 1987: 8).

Ljubljan je krajnja točka zapadnog dijela Mosora (Pavich, 1907: 7; Ivanišević, 1987: 8).

Ljušine su njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19), a Marendić(1985: 97) bilježi **Ljušina**.

Ljut je šuma u Kostanjama i Podgrađu (Ivanišević, 1987: 18; Kuvačić-Ižepa, 2002: 64).

Ljuti Kamen je glavica u Sitnom, ali i Dubravi (Ivanišević, 1987: 8; Pavich, 1907: 7-9).

Ljütovac/Ljütokamen se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Ljuvač je glavica na Mosoru (Kaštelan, 1940: 9; Kuvačić-Ižepa, 2002: 57). Pavich (1907: 24) ga bilježi u liku **Ljubač**.

Mačja voda je bunar i šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 15, 18).

Mačkova je jama u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Majčin je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15; Marendić, 1985: 97).

Majelovača se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Majstirine su glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Makirina je brdo srednje mosorske kose (Mihanović, 1955: 67; Ivanišević, 1987: 8; Laušić, 1991: 191).

Mala blaca je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Mala Crnica je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Mala Dûba je bunar u Gatima (Ivanišević, 1987: 15), a navodi se i kao **Mâla dûba** (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Mâla Stûdenā je bunar u Gatima (Ivanišević, 1987: 15; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Mala vrata se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Mali brig je predio u Dubravi (Ivanišević, 1987: 14).

Mâli stûdĕn se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Maljur se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Marasova ledina je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Marasović je njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Marasovića brig je šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Marasovića ploča je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Marasovići su komšiluk u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Màrina jama se nalazi u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 16).

Martići su komšiluk u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Marušići su komšiluk u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 6).

Mečice su granica Poljica u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 4).

Medovina je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Mejaši se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Meje se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Mejice se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97) i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Meštrov dolac se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Meštrova je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Mijanović mlinice su granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4).

Mijanovića Drinovac – vidi **Kunjevod**.

Milavići su komšiluk u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 6).

Milimarak se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Milin dolac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Miloginja se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Miloši su predio u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Mindelevića je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Mlijak je bunar u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 15).

Mlinčine se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Mòča je njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19), a **Moča** u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19) i Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Mòče se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 91), dok Ivanišević (1987: 19) bilježi **Mòče** kao njivu u Gatima.

Močice su bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Mokrica je mosorska kosa na dnu koje je sagrađena crkva sv. Nikole u župi Sitnog Gornjeg, a danas se taj nenaseljeni dio naziva **Gajine** ili **Lolići** (Mihanović, 1995: 72).

Mokrice su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Mòsor je planina u središtu Poljica (Kaštelan, 1940: 9; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Mòstinje su glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Moščica je dio u Tugarama gdje se nalazi jama **Jamina** (Ivanišević, 1987: 16). Mihanović (1995: 79) bilježi **Mošnjicu** kao brdsku južnu granicu Tugara, a Ivanišević (1987: 18) kaže da su **Mošnjice** šuma u Tugarama.

Mò(t)škjan se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Mràcēlje se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Mramor je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16), ali i toponim na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Mravinac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Mrcînjak/Mirzînjak je njiva u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88; Ivanišević, 1987: 19).

Mukvéna je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Mukveni je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Mürava je njiva u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 19).

Mužinići su komšiluk u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 6).

Na Bilim se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Na Brusu je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15), a **Na Brúsu** postoji u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Na bunaru je bunar u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 15).

Na Dokrajku se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Na kamenicam se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Na klancu se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Na kvasilo se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Nà Močān/Na Mòčān se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Na Mustapinu docu je pećina u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 17).

Na Poljičinan je pećina u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Na potezi se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Na Potoku se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Na pržini se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Na Radavan/Na Radovo se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Na Sadini se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Na Sita se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Na škrapu se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Na Trnju se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Na ulici se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Na vrj Gajina se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Naklice su tугарски заселак (Mihanović, 1995: 80; Ivanišević, 1987: 6).

Nakresin je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Na-plav se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Naplov je njiva u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19).

Nëmira je bunar u Dubravi (Ivanišević, 1987: 15).

Nëpitve je bunar u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 15; Skejić, 1985: 124).

Nevića kuk se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Niz Batin dolac je potok u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14).

Niz lûku je potok u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14).

Niza sinokošac je potok u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14).

Nökići su predio u Gatima (Mihanović, 1985: 103; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Novačine su potok i bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 14).

Novakulja je jama u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Nugorje je komšiluk u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Njivetina je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Njivice se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Njivine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124) i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Nugal je predio u Srinjinama (Kaštelan, 1940: 9).

Obala je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Obale su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Obišeni dub je granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4; Pivčević, 1921: 1).

Oblačnik je granica Poljica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4) i bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Oblik je područje između Tugara i Jesenica (Rihtman-Auguštin, 1978: 49-50; Marendić, 1985: 97).

Oblog se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Obradovac je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Obrov se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Očasić/Otišić je predio u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Oćur je vrh između Tugara i Dubrave (Mihanović, 1995: 79; Laušić, 1991: 191), a u Gatima se bilježi **Öćur** (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Oglavak se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Ograda je njiva u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19).

Ograda Novakovića je šuma u Tugarama (Ivanišević, 1987: 18).

Ograde se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Oklaj/Oklaje je njiva u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 19; Skejić, 1985: 124), a postoji i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Oko Vališća je njiva u Dubravi (Ivanišević, 1987: 19).

Okuče se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Općeno brdo je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Opuće je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Orakuk se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Orebić je brdo u Tugarama (Laušić, 1991: 192; Marendić, 1985: 97).

Orijovica/ Òriovic(a) je njiva u Gatima (Ivanišević, 1987: 19; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Orišac je glavica u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 8), a **Òrišac** u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Orišina je toponim koji spominje Pavich (1907: 24).

Orlice su vrh između Sitnog Donjeg i Žrnovnice (Laušić, 1991: 191; Pavich, 1907: 26).

Orline su glavica u Dubravi (Ivanišević, 1987: 8).

Orlove stine su glavica u Tugarama (Ivanišević, 1987: 8).

Ormanja je glavica i pećina u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 8, 17; Skejić, 1985: 124).

Osič je predio u Tugarama (Mihanović, 1995: 80; Laušić, 1991: 192; Pera, 1988: 77; Ivanišević, 1987: 6; Marendić, 1985: 97). Pavich (1907: 26) ga bilježi u liku **Osić**.

Osik se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Osoje se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124), a **Osolje** je šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Osovo je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8).

Ostrvica je selo u Srednjim Poljicima (Ivanišević, 1987: 4; Kaštelan, 1940: 10).

Oše su granica Poljica u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 4).

Ošlji rt je granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4; Pivčević, 1921: 1).

Oštri 'umac je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Ošušnjak se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Otimlje/Òtīmje je bunar u Gatima (Ivanišević, 1987: 15; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Otočac je bunar u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 16).

Otošca su njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19; Marendić, 1985: 97).

Ovčija staza je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Ozebić se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pâče brdo je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Palina se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Palitkovicica je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Paljena glavica je šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Paprenica se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pasičina (Pasika) se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pàsja jàma je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).
Istog su imena i jame u Kostanjama, Dubravi i Ostrvici (Ivanišević, 1987: 16).

Paukića guvno se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Paukići su komšiluk u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Pauza mala je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Pauza velika je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Pavičić je bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Pavišića guvno se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pazijatva je pećina i šuma u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 17, 18).

Pečur se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pećina – vidi **Grùm**.

Pećine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pećinice se nalaze na sjeverozapadu Mosora (Pivčević; 1921: 1; Ivanišević, 1987: 4).

Perućica je granica Poljica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4), a **Peručica** se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Perun je brdo na granici Srinjina i Podstrane (Ivanišević, 1987: 8).

Pilića kuk je glavica u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 8).

Pisak se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Pišćevača je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19).

Plâna je glavica u Kostanjama i Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Plandišće se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Plâsa je njiva u Gatima (Ivanišević, 1987: 19; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 86).

Pleće se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Plišivac je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16; Pavich, 1907: 35).

Plòče su glavica i pećina u Gatima (Ivanišević, 1987: 8, 17; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Pločice su glavica u Sitnom i u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Plužine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124) i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pobrdáljak je toponim u Gatima (Lozić-Knezović i Radostić, 2016: 84)

Pòcëlje je gatski zaseok (Mihanović, 1985: 103, Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87). Vidi **Poselje**.

Pod Bila se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Bilje se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Bulića mlinicom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod crkvom se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pod Jelića dube se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Kanelom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Kilačom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod klenom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod korito je šuma u Sitnom (Ivanišević, 1987: 18).

Pod krajem se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Krastanj-dolac je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Pod kukom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod kulina je njiva u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19).

Pod mala blaca je granica Poljica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 4).

Pod marunon se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pod mlinicom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Novakovića bore se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Ogrovine se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod palom se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pod Pećinom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Pišćevačom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Ploče se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Polačom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Pročelkom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Puticom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Smaića križem se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod splion se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pod staron kućon se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pod stazon se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pod Stinicom se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Svētīn Rōkōn je bunar u Gatima (Ivanišević, 1987: 15; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Pod svetin Vidon se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pod Učin se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod Um se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Pod vidro je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Pod vučićin je predio u Dubravi (Ivanišević, 1987: 14).

Podan Bašića-briga je predio u Dubravi (Ivanišević, 1987: 14).

Podarlice su šuma u Sitnom (Ivanišević, 1987: 18).

Podbaba je šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Podbilon je komšiluk u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Podbilje je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19).

Poddubravica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Podgračinje se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Podgradac je mjesto okupljanja Poljičana u svrhu biranja novog Poljičkog stola (Marušić, 1990: 25; Kuvačić-Ižepa, 2002: 45), ali i najveći gatski zaselak (Mihanović, 1985: 103; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88). Pavich ga (1903: 30) bilježi kao „pod Gradac“. Mihanović (1995: 100) ga navodi i kao predio Podgrađa u kojem se nalazi crkva Gospe od Zdravlja.

Podgrađe je selo u Srednjim Poljicima (Ivanišević, 1987: 4; Kaštelan, 1940: 10).

Podkamarje se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Podkunjevača još zvana i **Tvrđići** je predio u Gatima (Mihanović, 1985: 103; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Podliskovac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Podlozje se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Podlupeže je granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4).

Podljuvač je pećina u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Podobličje je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Podòrišac se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 91).

Podspile su pećina u Sitnom (Ivanišević, 1987: 17).

Podstimanj je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Podstinon je komšiluk u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Podstînjak se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 85).

Pòdūblje se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Poduman je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Podumi/Podume su predio Tugara gdje se nalazi nova crkva sv. Roka (Mihanović, 1995: 80; Marendić, 1985: 97).

Podvinišćima se nalazi u Gatima ((Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Podvornica je njiva u Gatima i Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19), a nalazi se i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pòdvõrnice su njiva u Ostrvici, Podgrađu i Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 19), ali i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Pogreb je granica Poljica u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 4).

Pokanje brdo je šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Pokornik je izvor vode i bunar u Ostrvici (Kuvačić-Ižepa, 2002: 14, Ivanišević (1987: 15). U prilog župnoj kronici Ostrvice Juraj Marušić (1987: 125) daje članak *Na mlađima vjera ostaje* u kojem piše da se vrelo Pokornik nalazi svega 200 koraka zapadno od crkve sv. Ante.

Polaća je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Poletnica se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Poličine su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Polugaša je pećina u Sitnom (Ivanišević, 1987: 17).

Pòlje je dio u Čišlima gdje se nalazi crkva sv. Petra apostola (Mihanović, 1995: 90), a postoji još u Tugarama (Marendić, 1985: 97) i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Poljine su njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Ponir se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Ponori su njiva u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Popovice se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Posedrenik je granica Poljica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 4).

Poselje je komšiluk u Gatima (Ivanišević, 1987: 6). Vidi **Pocelje**.

Pospile se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Postranje se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pošnja doca su njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Pòtkrālje je njiva u Gatima (Ivanišević, 1987: 19; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Potok je i bunar u Srinjinama, i potok u Zvečanjama i Ostrvici (Ivanišević, 1987: 14, 15).

Pozirala se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pràovac se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Pràšina/Pràšen se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Prč dolac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Prčevica je brdo u Srinjinama (Kaštelan, 1940: 11).

Pribinja je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 15).

Prílip je glavica u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 8).

Prisika je šuma u Sitnom (Ivanišević, 1987: 18).

Privor je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19). Pavich (1907: 26) je navodi kao **Privoj**.

Pročelak je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19).

Prodočina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Prodolak se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pródol se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 86).

Prodole je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19; Marendić, 1985: 97).

Progon se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pronda je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Prósići su predio u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Pròsik je glavica (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89), a **Prósik** je pećina u Gatima (Ivanišević, 1987: 17).

Prvenčići su komšiluk u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 6).

Pujiz se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Pûnta se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 86).

Pupačića je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 16).

Purtuša je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Račin polje se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Račin se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Račiska je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15), a Marendić(1985: 97) bilježi **Račinska**.

Račiško polje je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19).

Račnik je predio Tugara gdje se nalazi crkva Gospe od Karmela (Mihanović, 1995: 81; Marendić, 1985: 97; Pavich, 1907: 25). Ivanišević (1987: 6) bilježi Rašnik kao dio Tugara, ali i Dubrave.

Rådave su njiva (Ivanišević, 1987: 19), dokpotok u Tugarama Ivanišević (1987: 14) bilježi kao **Rådave**.

Radelj je granica Poljica u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 4).

Radet se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Radevenjići su komšiluk u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 6).

Ràputina je šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Rasna staza se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Rasovo je potok u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14).

Raspanjik je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 15).

Rastovac se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Ràstovača je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Ràšeljka je niži prilaz na Mosoru od Gata put Gornjeg Doca (Kaštelan, 1940: 65; Ivanišević, 1987: 8, 19; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88). Pavich (1907: 9) je navodi u liku **Rašelka**.

Raštin kuk se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Rât je granica Poljica u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 4).

Ravnice se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Revnja je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Rînje je glavica u Tugarama (Ivanišević, 1987: 8), a **Rînje** se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Rogatica se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Rubice se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Rudina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Rudine su glavica u Tugarama (Ivanišević, 1987: 8; Pavich, 1907: 26; Marendić, 1985: 97) i njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19), a **Rùdine** se nalaze i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 86).

Rusovac je njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Rùtine je ime pećine u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 17).

Sadina se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Sedra je potok i bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 14, 15).

Sèdrenik je izvor vode i bunar u Sitnom (Pivčević, 1921: 1; Ivanišević, 1987: 4, 15).

Selašca su njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Seline se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Semeljin je bunar, potok i njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15, 19; Marendić, 1985: 97).
Vidi **Gajine**.

Seoca Ivanišević (1987: 6) navodi kao komšiluk u Kostanjama. Spominju ih Kuvačić-Ižepa (2002: 64), Marušić (1990: 24), Kaštelan (1940: 10) i drugi.

Sičića laza se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Sinàčoša je potok i predio u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Sinokoša je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15; Marendić, 1985: 97).

Sinokoše su njiva u Dubravi (Ivanišević, 1987: 19).

Sirotkovići su zaselak Sitnog Gornjeg koji se nalazi poviše Srinjina (Mihanović, 1995: 69). Ivanišević (1987: 6) bilježi zaselak **Sirotković**, dok su **Sirotkovići** njiva (Ivanišević, 1987: 19).

Sita je bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Sitno je selo u Srednjim Poljicima (Ivanišević, 1987: 4). Vidi **Donje Sitno** i **Gornje Sitno**.

Skočibe/Skočibu(h)e su dio Gata gdje se nalazi crkva sv. Ivana Krstitelja (Mihanović, 1995: 84; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90). Kaštelan (1940: 99) ih navodi kao **Skočibuhe**, a Pivčević (1993: 24) i Ivanišević (1987: 6) kao **Skočibue**.

Skočilo se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Skok je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 15).

Sladovića podvornica je njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Slâp je bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Slâpavica je granica Poljica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 4).

Slavić je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15; Marendić, 1985: 97).

Slidinje je komšiluk u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 6).

Smolonje Ivanišević (1987: 6) navodi kao komšiluk u Zvečanjama.

Smoljane su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Smôvo je potok između Dubrave, Tugara i Gata (Mihanović, 1995: 84; Ivanišević, 1987: 14; Rihtman-Auguštin, 1978: 49-50; Kaštelan 1940: 65; Pavich, 1907: 26; Kuvačić-Ižepa, 2002: 58), ali i njiva u Gatima (Ivanišević, 1987: 19; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88) te šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Smôvo štàle se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Sniznica je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Solino se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Solioce je predio u Podgrađu (Pivčević 1993: 31)

Spila je toponim u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 85).

Spile su glavica u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Sridasela je komšiluk u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Sridivica je brdo južno od Sitnog Donjeg (Laušić, 1991: 191; Mihanović, 1995: 57; Ivanišević, 1987: 8; Pavich, 1907: 24), ali i njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Sridovica je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Sridnji Gâj se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Srinjine su selo u Srednjim Poljicima (Pavich, 1907: 12; Kaštelan, 1940: 9).

Stagnje se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Stanića vrilo je bunar u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 15; Skejić, 1985: 124).

Stanići su komšiluk u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Stànina je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Starina se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Starine su njiva u Dubravi i Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Staro guvno se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Stàza je litica na zapadnoj granici Mosora (Pavich, 1907: 16; Ivanišević, 1987: 8). **Staza** postoji ina području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Stazica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124) i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Stinica se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124) i u Tugarama (Marendić, 1985: 97), a **Stinica** se bilježi i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 85).

Stinice su šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Stipanjdolac je bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Stogrlje se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Stojska je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19; Marendić, 1985: 97).

Stošići – vidi **Čović**.

Straljivica je glavica u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 8; Skejić, 1985: 124).

Strâna je glavica i njiva u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 8, 19), njiva u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 19; Skejić, 1985: 124), a postoji i u Tugarama (Marendić, 1985: 97), dok se u Gatima bilježi kao **Strâna** (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 87).

Strane su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Stranice su šuma u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 18).

Strašnja potočina se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Stražica se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Stùdenā se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Studenac je bunar u Kostanjama i Podgrađu (Ivanišević, 1987: 15,16), a postoji i u Tugarama (Marendić, 1985: 97). **Studénac** se nalazi i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Studenca se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Studenci su potok i njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 14, 19).

Studinčina je bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Stup se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Stupe s mostom čine granicu Poljica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4).

Stupić se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Stupine dvori bilježi Ivanišević (1987: 6) kao komšiluk Sitnoga.

Subotišće se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Sučica se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Sutina je toponim koji spominje Pavich (1907: 26).

Sveti Jura je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8).

Svetinja Junčičeva je pećina u Dubravi (Ivanišević, 1987: 17).

Šaškorovići su komšiluk u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 6).

Šćadin je šuma u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 18).

Šćapice/Šjapice se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Šeldan-voda je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 15).

Šimunovići su komšiluk u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Šipača je glavica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 8).

Širija je bunar i potok u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 14, 15).

Široka kolovaja je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 15).

Škaričići su komšiluk u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 6).

Škrape se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Škrije se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Štåle na Kõdiku/Kõziku se nalaze u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Štrbina je pećina u Gatima (Ivanišević, 1987: 17), a postoji i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Šuplja pećina se nalazi u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Šušnik je bunar u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 15).

Tadulj je granica Poljica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 4).

Takalo se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Tavnice-spiline su pećina u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 17).

Tezej se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Težine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124) iu Tugarama (Marendić, 1985: 97; Ivanišević, 1987: 19).

Tičinovići su komšiluk u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 6).

Tisne stine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Točilo se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Tokjice se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Torine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124) i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Triskavice se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Trišnjōv dōlac se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 14).

Trpesa je predio u Gatima (Kaštelan, 1940: 57).

Trpešca su u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Trpošćik/Trpošnjik je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8, Lozić Knezović i Radostić, 2016: 84).

Trstenik je granica Poljica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4), a **Trstènik** se nalazi i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Trtat se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Trteljica kamenica je granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4). Pivčević (1921: 1) navodi **Trnovu kamenicu**.

Truše su tugarski zaselak u kojem se nalazi crkva Gospe od Začecá (Mihanović, 1995: 80). Ivanišević (1987: 6) bilježi **Truši**, a Marendić (1985: 97) **Truša**.

Tugare su selo u Srednjim Poljicima (Ivanišević, 1987: 4; Kaštelan, 1940: 9).

Tusta stina je bunar u Dubravi (Ivanišević, 1987: 15).

Tvrčići – vidi **Čvrčići**.

Tvrđići su predio u Gatima (Lozić Knezović i Radostić: 2016: 90). Vidi **Podkunjevača**.

U docin se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

U Okrajku se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

U Orisju se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

U Popratim se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

U stazi je pećina u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 17).

U Tržinan je pećina u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 17).

U Umcu se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Učin se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Ukrižic je bunar u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 15).

Ulišćina je njiva u Ostrvici (Ivanišević, 1987: 19).

Um/Ume – vidi **Umi**.

Umac je predio u Srinjinama gdje se nalazi crkva sv. Mihovila (Mihanović, 1995: 77, Ivanišević, 1987: 6). Župnik ga Srinjina, don Mate Selak (1990: 164), u kronici župe navodi kao **Humac**. Umac je i glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8) te bunar u Ostrvici i Čišlama (Ivanišević, 1987: 15).

Umac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Umi su predio Tugara gdje se nalazi crkva sv. Roka (Mihanović, 1995: 80). Ivanišević ga (1987: 6) bilježi u obliku **Ume**, a Marendić (1985: 97) kao **Um** ili **Ume**.

Uramovac je granica Poljica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 4).

Uske Site se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Ušće se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Uzdoca je njiva u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Uzinska kosa je šuma u Sitnom (Ivanišević, 1987: 18), a Pavich (1907: 16) je spominje u liku **Užinska kosa**.

Uzvode se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Valentinova podvornica je njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Vališće je bunar u Dubravi (Ivanišević, 1987: 15).

Vâroš je komšiluk u Gatima (Ivanišević, 1987: 6; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Vëla lëdina je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Vëla Stùdenā je bunar u Gatima (Ivanišević, 1987: 15; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Vëla voda je bunar u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 15).

Vele njive su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Veliki dól je njiva u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Veliki Kabal je najveći vrh Mosora (Pavich, 1907: 7).

Veliki kùk je glavica u Kostanjama i Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Veliki Poratak je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Veliki potok s jednom mlinicom je u Tugarama (Piplović, 1997: 110; Pavich, 1907: 26).

Vèliki stùdèn se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Veliki Trnovac je granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4).

Veliki 'umac je njiva u Tugarama (Ivanišević, 1987: 19).

Velivrja je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8, Lozić Knezović i Radostić, 2016: 84).

Vezika je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Vidakov turanj se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Vidakova Podvornica se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Vilar je potok u Srinjinama, sjeverno od Podstrane (Pera, 1988: 106; Kaštelan, 1904: 12; Marušić, 1978: 58-64; Marušić, 1990: 22; Ivanišević, 1987: 3; Mihanović, 1995: 77; Kuvačić-Ižepa, 2002: 56), ali i njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Vileni dočić se nalazi blizu Botajne (Kuvačić-Ižepa, 2002: 58).

Vilènjača je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Vilovitica je izvor vode u Mosoru (Kuvačić-Ižepa, 2002: 58).

Vince je brdo u Sitnom Gornjem na kojem je sagrađena crkva sv. Kuzme i Damjana (Mihanović, 1995: 72).

Vinina se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 89).

Vinišće je njiva u Dubravi (Ivanišević, 1987: 19).

Vinogradine se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Virić je bunar u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 16).

Virusina se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Visoka glavica je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Visoka je glavica i šuma u Zvečanjama (Ivanišević, 1987: 8, 18; Skejić, 1985: 124).

Visoko brdo je glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Višak je predio u Sitnom Donjem koji spominje Mihanović (1955: 69) naglašavajući da je prije nazivan **Vitopir**. Perica (1978: 105) navodi da se prije zvao **Lipopir**, te da je ime Višak nastalo u vrijeme dolaska Francuza. Navodi se i kao njiva (Ivanišević, 1987: 19; Pavich, 1907: 26).

Vitičevac se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Vitòraj je glavica, ali i jama u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8, 16).

Vitrina je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Vlačine se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Vladanovića je bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 15).

Vladičevića kuk je glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Vòdica je bunar u Gatima i Tugarama (Ivanišević, 1987: 15; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88) te njiva u Gatima (Ivanišević, 1987: 19).

Vodice su potok u Tugarama (Ivanišević, 1987: 14; Marendić, 1985: 97) i bunar u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 15). Isti toponim nalazimo i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Vodiško se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Voloder je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Vozišće je granica Poljica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 4).

Vr' Križa je glavica u Dubravi (Ivanišević, 1987: 8).

Vr' Lokanjka je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Vr' Ostrog je šuma u Dubravi (Ivanišević, 1987: 18).

Vr' Puleševe je glavica u Dubravi (Ivanišević, 1987: 8).

Vrančićeve kuće su njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19).

Vrilo je bunar u Sitnom i Dubravi (Ivanišević, 1987: 15), a postoji i na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124). **Vrilo** postoji i u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 85).

Vrilo rike je granica Poljica u Sitnom (Ivanišević, 1987: 4).

Vrioc je potok u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 14).

Vršak je bunar u Sitnom (Ivanišević, 1987: 15).

Vršina je brdska južna granica Tugara (Mihanović, 1995: 79; Rihtman-Auguštin, 1978: 49-50; Ivanišević, 1987: 8; Kuvačić-Ižepa, 1940: 12).

Vrtace se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Vruci su njiva u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 19).

Vručiško brdo je glavica u Podgrađu (Ivanišević, 1987: 8).

Vrùtak je potok i bunar u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 14).

Vučji kuci su glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Za Dubrvice se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Zaglavicon se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Zajassenkon je jama u Dubravi (Ivanišević, 1987: 16).

Zapišćetin je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Zabila se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Zabílu je glavica u Gatima (Ivanišević, 1987: 8).

Zablaće se nalaze na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Zabrdalje je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Zabrdo se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Zabrđe se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Zadolac je potok u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 14).

Zagračinje se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 124).

Zagràdac se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Zagrade je potok i njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 14, 19).

Zajuta se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 125).

Zakatince je pećina u Gatima (Ivanišević, 1987: 17).

Zamoravlje se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Zanoga se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 125).

Zaograda je njiva u Gatima (Ivanišević, 1987: 19).

Zápor se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Zarašće je njiva u Gatima (Ivanišević, 1987: 19).

Zastinje je zaselak u Tugarima gdje se nalazi crkva sv. Margarite (Mihanović, 1995: 81; Kaštelan, 1940: 71; Ivanišević, 1987: 6; Marendić, 1985: 97).

Za'um – vidi **Kalina**.

Zavignjon se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 125).

Završanj spominje Kaštelan (1940: 65).

Zelenikovac je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

Zemljuša je jama u Srinjinama (Ivanišević, 1987: 16).

Zgon je njiva u Sitnom (Ivanišević, 1987: 19) i u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Zlataruša je jama u Sitnom (Ivanišević, 1987: 16).

Zlinkovac se nalazi na području župe Zvečanja i Smolonja (Skejić, 1985: 125).

Zminja glava se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Zòvica se nalazi u Gatima (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 88).

Zvečanje su selo Srednjih Poljica (Ivanišević, 1987: 4).

Zvirinjak je bunar u Tugarama (Ivanišević, 1987: 15).

Ženska doba se nalaze u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Ženski dolac se nalazi u Tugarama (Marendić, 1985: 97).

Žukovača je glavica u Kostanjama (Ivanišević, 1987: 8).

4.2. Popis antroponima

Alfirević je prezime iz Ostrvice (Ivanišević, 1987: 311).

Antičević je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Antunović je prezime koje bilježi Pera (1988: 77).

Banović je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Barić je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Bartičević je gatsko prezime (Pera, 1988: 80).

Bašić je prezime iz Dubrave (Ivanišević, 1987: 311).

Bečić je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Begović je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Beović je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311).

Berinić je prezime iz Dubrave (Kaštelan, 1940: 41).

Bešlić je prezime iz Dubrave (Ivanišević, 1987: 311).

Bobetić je prezime iz Ostrvice (Kaštelan, 1940: 10).

Bogdanović je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Božić je prezime iz Zvečanja (Ivanišević, 1987: 311).

Bratim je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Bulić je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Čotić je prezime iz Dubrave (Ivanišević, 1987: 311; Pera, 1988: 80).

Čović je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311; Pavich, 1907: 39; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90), ali i Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Dragošević je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Dujmović je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Generalić je prezime iz Gata (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90; Pavich, 1907: 39) koje Ivanišević (1987: 311) bilježi u liku **Đeneralić**.

Gabrić je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Gojsalić je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311; Kaštelan, 1940: 65).

Grubišić je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311).

Gruica je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Ivanišević je prezime koje spominje Pera (1988: 80) kao kneza od Ostrvice. Ivanišević (1987:1) je i poljički povjesničar Frano koji potječe iz Jesenica.

Jakovičić je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Jelić je prezime koje bilježi Pera (1988: 77).

Jerčić je prezime iz Podgrađa (Ivanišević, 1987: 310).

Jerić je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311).

Jerolomić je prezime zapovjednika Osića i Tvrčića (Jutronić, 1963: 41).

Jerončić je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Juginović je prezime iz Dubrave (Ivanišević, 1987: 311).

Juranović je prezime iz Čišala (Ivanišević, 1987: 311).

Jurčić je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Juričević je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Jurišić je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Jurlin je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Kaštelan je prezime iz Ostrvice (Ivanišević, 1987: 311).

Katušić je prezime iz Podgrađa, ali i Zvečanja (Ivanišević, 1987: 310, 311)

Komić je prezime iz Dubrave (Ivanišević, 1987: 311).

Kordun je prezime iz Ostrvice (Ivanišević, 1987: 311).

Kovačević je prezime iz Zvečanja (Ivanišević, 1987: 311).

Krcatović je prezime iz Ostrvice (Ivanišević, 1987: 311).

Kružićević je prezime iz Zvečanja (Ivanišević, 1987: 311).

Kulinbat je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Kulišić je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311; Kaštelan, 1940: 65; Pera, 1988: 80).

Küvačić je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Lisica je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Madir je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Mandić je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Maneničić je prezime iz Ostrvice (Ivanišević, 1987: 311).

Marasović je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Marijanović je prezime nastalo patronimički (Pera, 1988: 77; Kaštelan, 1940: 73).

Markovina je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Martić je prezime iz Zvečanja (Ivanišević, 1987: 311).

Marušić je prezime iz Podgrađa (Ivanišević, 1987: 310).

Matešan je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Matijević je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Mekinić je prezime iz Gata i Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Mihaljević je prezime iz Ostrvice (Ivanišević, 1987: 311).

Mijanović je prezime iz Donjeg Sitnog (Ivanišević, 1987: 311; Pavich, 1907: 13,14).

Milavić je prezime iz Podgrađa (Ivanišević, 1987: 310).

Milićević je prezime iz Zvečanja (Ivanišević, 1987: 311).

Miloš je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311; Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Mindoljević je prezime iz Zvečanja (Ivanišević, 1987: 311).

Mušić je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Mužinić je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Nökić je prezime iz Gata (Lozić Knezović i Radostić, 2016: 90).

Novaković je prezime iz Srinjina (Pera, 1988: 80) i Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Ordulj je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Pavela je patronimičko prezime koje bilježi Kaštelan (1940: 71).

Pavlić je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Perajica je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Peričić je prezime iz Gornjeg Sitnog (Ivanišević, 1987: 311; Pavich, 1907: 19).

Perić je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311).

Perišić je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311).

Petričević je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Pivčević je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311).

Pupačić je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Radeljić je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Radičić je prezime iz Dubrave (Ivanišević, 1987: 311).

Radoević je prezime iz Kostanja (Pera, 1988: 80).

Radovčić je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Rubčić je sitanjsko prezime (Pera, 1988: 80).

Sičić je prezime iz Ostrvice (Ivanišević, 1987: 311).

Sinovčić je prezime iz Dubrave (Ivanišević, 1987: 311; Pavich, 1903: 96-97, 118).

Sirotković je sitanjsko prezime (Pera, 1988: 80).

Solje je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Sorić je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Stanić je prezime iz Zvečanja (Ivanišević, 1987: 311).

Šaškor je prezime iz Ostrvice (Ivanišević, 1987: 311).

Šimunović je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Škaričić je prezime iz Podgrađa (Ivanišević, 1987: 310).

Tičinović je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Ugrin je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Uvodić je prezime iz Sitnog (Ivanišević, 1987: 311).

Uzinić je prezime iz Dubrave (Ivanišević, 1987: 311).

Velić je prezime iz Tugara (Ivanišević, 1987: 311).

Vladušić je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

Vuković je prezime iz Gata (Ivanišević, 1987: 311).

Vuletić je prezime iz Zvečanja (Ivanišević, 1987: 311).

Zubanović je prezime iz Kostanja (Ivanišević, 1987: 311).

Žure je prezime iz Srinjina (Ivanišević, 1987: 311).

5. Zaključak

Prilikom istraživanja onomastičke građe Srednjih Poljica u najvećoj su mjeri istražene dvije vrste izvora: povjesne knjige i knjige svećenika, odn. župnika. Povjesničari su dali one toponime i antroponime koji su od velike važnosti za povijesne događaje, poput borbi s Turcima od kojih je najpoznatija pobjeda poljičke junakinje Mile Gojsalić. Nadalje, toponimi su se spominjali i u govoru o sukobima uglavnom Splitsana i Poljičana koji su se borili za određene zemlje. Osim toga u toponimima se osjeti i utjecaj drugih kultura i jezika poput talijanskog jezika koji se ogleda npr. u toponimu Makirina, Sinàcoša i Pūnta. Međutim mnogobrojniji su toponimi slavenskog, odnosno praslavenskog i starocrkvenoslavenskog porijekla poput toponima Dràga, Vrīlo, Blato, Gorica, Smōvo, Pródol i dr. Neki se spominju prilikom geografskog određivanja putova kroz Poljica, a neki, uključujući i antroponime, u podacima o iseljenicima, kao i kretanju unutar Poljica. Kod određivanja geološkog sastava Mosora također su zabilježeni toponimi, a kod opisa uspona na planinu i antroponimi. S druge strane, velik posao učinili su župnici poljičkih sela koji su u suradnji sa župljanima u nekoliko navrata skupljali toponime i antroponime. Ti su isti župnici svake godine objavljivali i stanje u župi u godišnjaku *Poljica*. Stanje je uključivalo krštene, pričešćene, krizmane, vjenčane i umrle poljičane, te općenito događaje kroz godinu poput fešti uz određenu svetkovinu, dolaske biskupa, obnavljanje crkve, građenje nove crkve i slične društvene aktivnosti u selu. Dakle, njihov rad pokriva čitavu onomastičku građu. Cilj ovog rada bio je objediniti toponime Srednjih Poljica kao prilog daljnjem istraživanju. Prikupljena su i opisana 844 toponima i 105 antroponima, od kojih su ovdje zbog brojnosti zabilježeni samo neki, dok se ostali nalaze u tridesetak izdanja godišnjaka *Poljica*, od 1976. do 2010. godine.

6. Literatura

Cikojević, Jakov. 1987. Zvečanje – Smolonje. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Ivanišević, Frano. 1987. *Poljica: narodni život i običaji*. Split: Književni krug.

Jurišić, Marko. 1978. Sitno Gornje. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Jutronić, Andre. 1963. *Naselja i kretanje stanovništva u Poljicima*. Hrvatski geografski glasnik, Vol. 25. No. 1.

Laušić, Ante. 1989. *Pripadnost i uloga srednjovjekovnih Poljica u vrijeme hrvatskih narodnih vladara*. Zagreb: Izvorni znanstveni rad.

Laušić, Ante. 1991. *Postanak i razvitak Poljičke kneževine (do kraja XV. stoljeća)*. Split: Književni krug.

Lozić Knezović, Katarina; Radostić, Marija 2016. Toponimija naselja Gata. *Lingua Montenegrina, časopis za jezikoslovna, književna i kulturna pitanja*, 9, 18, 81–97.

Kaštelan, Stipe. 1940. *Povjesni ulomci iz bivše slobodne općine – republike Poljica*. Split: Leonova Tiskara.

Kuvačić-Ižepa, Mate. 2002. *Poljica - Putovanje kroz povijest i krajolik*. Split: Naklada Bošković.

Kuvačić, Mate. 2011. *Split i Poljica – odnosi kroz povijest*. Split: Stručni rad.

Marendić, Jozo. 1985. Tugare. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Marušić, Juraj. 1978. Prilog istraživanju procesa i stupnja ekonomsko-društvenog raslojavanja i klasnih odnosa u staroj poljičkoj župi-općini. *Poljički zbornik Svezak III*, 53–69.

Marušić, Juraj. 1990. Tragovima poljičke prošlosti. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Marušić, Juraj. 1987. Na mlađima vjera ostaje. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

- Mihanović, Frane. 1985. Gata s dijelom Čišala. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.
- Mihanović, Frane. 1993. Vanja Radauš u Poljicima. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.
- Mihanović, Frane. 1995. Poljičke crkve i kapelice. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.
- Mihanović, Frane. 1998. ZLA sudbina Poljica. Gata: *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*.
- Nazor, Ante. 2002. *Granica između Splita i Poljica i splitsko-poljički sukobi u XIV. I XV. stoljeću (Dio prvi – Izdvajanje Poljica u zasebnu jedinicu i pitanje pripadnosti Primorja tijekom srednjeg vijeka)* Zagreb: Izvorni znanstveni rad.
- Nazor, Ante. 2002. *Granica između Splita i Poljica i splitsko-poljički sukobi u XIV. I XV. stoljeću (Dio drugi – Splitsko-poljički sukobi tijekom XIV. I XV. stoljeća)* Zagreb: Izvorni znanstveni rad.
- Pavich pl. Pfauenthal, Alfons. 1907. *Mosor*. Zadar: Planinsko turističko društvo „Liburnia“.
- Pavich pl. Pfauenthal, Alfons. 1903. *Prinosi povjesti Poljica*. Sarajevo: Zemaljska štamparija.
- Pavić, Pavao. 1990. Sitno Gornje. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.
- Pera, Miroslav. 1988. *Poljički statut*. Split: Književni krug.
- Perica, Josip. 1978. Sitno Donje. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.
- Piplović, Stanko. 1997. Katastar Poljica s početka XIX. stoljeća. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.
- Pivčević, Ivan. 1993. Prilozi za crkvenu povijest Poljica. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.
- Pivčević, Ivan. 1921. *Povijest Poljica*. Split: Zemaljska štamparija u Sarajevu.
- Rihtman-Auguštin, Dunja. 1978. Sociološka interpretacija Ivaniševićeve monografije o Poljicima. *Poljički zbornik*, Svezak III, 37–51.

Selak, Mate. 1990. Srinjine. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Skejić, Mirko. 2002. Gornje Sitno. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Skejić, Mirko. 1985. Zvečanje i Smolonje. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Vojnović, Ante. 1985. Sitno Donje. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Zaradija, Antonija. 1988. Svetkovina S. Klementa Rimskog – Ćirilometodska baština Poljica. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Zaradija-Kiš, Antonija. 1995. Kultno i kulturološko značenje sv. Klementa pape. *Poljica: godišnjak poljičkog dekanata*. Gata: Župe Poljičkog dekanata.

Internetski izvori:

<http://enciklopedija.lzmk.hr/clanak.aspx?id=61374> konzultirano 11. kolovoza 2020. godine

<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=35628> konzultirano 12. kolovoza 2020. godine

<https://ika.hkm.hr/novosti/umro-don-juraj-marusic/> konzultirano 11. kolovoza 2020. godine

<https://katun-dubrava.weebly.com/dubrovscarontine/don-frane-mihanovi-1listopada-1922-31listopada-2013> konzultirano 11. kolovoza 2020. godine

www.dugirat.com/religija/poljica/9868-alfons-pavi-otac-poljike-historiografije.html

konzultirano 20. kolovoza 2020. godine

<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=48507> konzultirano 11. kolovoza 2020. godine

7. Sažetak

ONOMASTIČKA GRAĐA SREDNJIH POLJICA U ZNANSTVENOJ LITERATURI

U ovom radu prikupljeni su onimi Srednjih Poljica koji su pronađeni u znanstvenoj literaturi koja uključuje povijesne knjige i poljičke godišnjake. Pronađena su ukupno 844 toponima i 105 antroponima u 13 sela. Zapisani su samo oni antroponimi koji se češće pojavljaju u literaturi, a ostatak se može pronaći u izdanjima godišnjaka *Poljica*. od 1976. do 2010. godine. Prikazujući znanstvenu građu donose se i neki važni povijesni događaji vezani za Poljica, ali i oni događaji koji su obilježili i povijest pojedinog sela. Autori proučenih knjiga i godišnjaka uglavnom su emotivno vezani uz poljički kraj pa je i njihov rad utoliko bogatiji. Onimi su pronađeni u različitim kontekstima, od prebivanja ilirskih plemena, raznih povijesnih bitki i stranih prodora, do opisa planinarskih izleta i čestih župskih bilježenja.

Ključne riječi: Poljica, Srednja Poljica, onomastika, toponimi, antroponimi, sela, župe

8. Summary

THE ONOMASTICS OF SREDNJA POLJICA IN THE SCIENTIFIC LITERATURE

This paper collects proper names of Srednja Poljica which are found in the scientific literature that includes historical books and yearbooks of Poljica. It was found 844 toponyms and 105 antroponyms in 13 villages in total. Only those antroponyms that appear the most in the literature are written down and the rest can be found in about thirty editions of yearbook *Poljica* from 1976 until 2010. While presenting the scientific literature many important history moments of Poljica and history moments of villages for itself are shown as well. Authors of these books and yearbooks are mainly emotionally bound with this district and so is their work even richer. The proper names are found in different contexts, related to the illyrian tribes, various historical battles and foreign breaches, as well as the description of hiking trips and frequent notes by the pastors of Poljica.

Key words: Poljica, Srednja Poljica, onomastics, toponyms, antroponyms, villages, parishes

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja Božena Juginović, kao pristupnik/pristupnica za stjecanje zvanja sveučilišnog/e prvostupnika/ce hrv. i tal. jezika i književnosti, izjavljujem da je ovaj završni rad rezultat isključivo mogega vlastitoga rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio završnog rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranoga rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga završnog rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Split, 15. 3. 2020.

Potpis Božena Juginović

Obrazac I.P.

Izjava o pohrani završnog/diplomskog rada (podcrtajte odgovarajuće) u Digitalni repozitorij
Filozofskog fakulteta u Splitu

Student/ica: Božena Juginović

Naslov rada: Onomastička građa Srednjih Poljica u znanstvenoj literaturi

Znanstveno područje: Humanistička znanost

Znanstveno polje: Filologija

Vrsta rada: Završni rad

Mentorica rada: dr. sc. Katarina Lozić Knezović, izv. prof.

Članovi povjerenstva:

dr. sc. Anita Runjić-Stoilova, izv. prof

dr. sc. Antonia Luketin-Alfirević, doc.

Ovom izjavom potvrđujem da sam autor/autorica predanog završnog/diplomskog rada (zaokružite odgovarajuće) i da sadržaj njegove elektroničke inačice u potpunosti odgovara sadržaju obranjenog i nakon obrane uređenog rada. Slažem se da taj rad, koji će biti trajno pohranjen u Digitalnom repozitoriju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu i javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17), bude:

a) rad u otvorenom pristupu

b) rad dostupan studentima i djelatnicima FFST

c) široj javnosti, ali nakon proteka 6 / 12 / 24 mjeseci (zaokružite odgovarajući broj mjeseci).
(zaokružite odgovarajuće)

U slučaju potrebe (dodatnog) ograničavanja pristupa Vašem ocjenskom radu, podnosi se obrazloženi zahtjev nadležnom tijelu u ustanovi.

Mjesto, nadnevak: Split, 15.9.2020.

Potpis studenta/studentice: Božena Juginović